

ስለ ኤስ ኣይ ኤም ሠራተኞች ወይም የውጪ አገር ሚስቶናውያን ጥቂት አንቀጾችን ብጨምር አስፈላጊ ይመስለኛል። በ1930ዎቹና በ1950ዎቹ ውስጥ ብዙዎቹ የውጭ አገር ሚስቶናውያን ወንጌልን ለእያንዳንዱ ሰው የማዳረስ ራዕይ ነበራቸው። ስለዚህም ነው ይህንን ምዕራፍ በአቶ መሐሪ ታሪክ ላይ የጨመርኩት። ብራዩን ፋርገር

ኤስ ኣይ ኤም በጋሞ ጎፋ ምዕራፍ ዘጠኝ

በመካከለኛው ደጋማ የኢትዮጵያ ክፍል ለሚኖሩ ሰዎች ጋሞ ጎፋ እንደ መሬት መጨረሻ ሆኖ ይታያል። በጣም የራቀ የዓለም ክፍልና የጥንት ሰዎች የሚኖሩበት አድርገው ይገምቱታል። ጋሞ ጎፋ በአገሪቱ ወደ ጎላ ከቀሩትና ከተረሰቱት አካባቢዎች አንዱ ነው። በዚያ የሚኖሩ ሰዎች ግብር ይከፍላሉ፣ ኢትዮጵያውያን መሆናቸውም ተነግሯቸዋል። የሥልጣኔ ጥቅም ግን በጀርሀቸው ከመስማት ያለፈ አልነበረም። አካባቢው በእርሻ የበለጸገ፣ የማይለወጥና በበዝላቸው የመሬት ከበርቴዎች ዕድገቱ የተቀማ እና መንገድ አልባ ነበር።

በኢትዮጵያ ኤስ ኣይ ኤም ሥራውን የጀመረው በደቡባዊ ኢትዮጵያ ሦስት የሚስቶን ጣቢያዎችን በማቋቋም ነው። በሊዳማ ጋርብቶ፣ በወላይታ ሶዶ እና በሐዲያ ላምቡዳ በሚባሉ አካባቢዎች ነበር። በመጀመሪያዎቹ ሁለትና ሦስት ዓመታት በእነዚህ ቦታዎች መኖሪያ ቤቶችንና ክሊኒኮችን በመገንባት፣ በመንግሥት በኩልም መሟላት የሚገባቸውን ሁሉ እያሟሉ አሳለፉ። የኤስ ኣይ ኤም ሠራተኞች በደቡባዊው የአገሪቱ ክፍል የመጀመሪያዎቹ የውጪ አገር ሚስቶናውያን ሲሆኑ፣ መንግሥትና የአካባቢው ሕዝብ ከእነርሱ ምን መጠበቅ እንዳለባቸው አያውቁም ነበር።

በመጨረሻም እነዚያ የውጪ አገር ሚስቶናውያን በጋሞ ጎፋ ክፍለ ሀገር ሁለት የሚስቶን ጣቢያ ሠርተዋል። በብዙ መንገድ ሁለቱ ቦታዎች የሚመሰሰሉ ሲሆኑ፣ ሥራው ግን የተለያየ ነበር። ሚስቶናውያኑ ወደዚያ አካባቢ በግልጽ የገቡበት ምክንያት በመንግሥት

ባለሥልጣናት ስለተጋበዙ ነበር። በቡልቂ ከመንግሥት ድጋፍ ሊያገኙ፣ በጨንቻ ደግሞ ተቃራኒ ነገር ነበር የገጠማቸው።

ጋሞ ለወላይታ የሚቀርብ ሲሆን፣ በአባያ ሐይቅ ዳር ብዙ ምርታማ የሆነ ስም መሬት ነበረው። ነገር ግን ከጎፋ ይበልጥ በጋሞ ብዙ የአማራ የመሬት ከበርቴዎች የሚኖሩ ሲሆን፣ በገበሬዎቹ ላይ የሚያደርሱባቸው ጫና እና ቅጣት ግን እጅግ የከፋ ነበር። በተፈጥሮአቸው ሚስቶናውያኑ ለሚያስተምሩት ትምህርት ፍላጎት ያላቸው አልነበሩም፣ ለማንበብና ለመጻፍ እንዲሁ ጉጉ አልነበሩም። በማንኛውም መንገድ ግን ሰዎች ስለራሳቸው እንዲያስቡ ማስቻል ያስፈልጋል። የሚስቶናውያኑ ተግባር በሁለቱም ቦታ ሕክምና መስጠት ሲሆን፣ በጊዜው አማሮች የነበሩት ሰዎች ወደ ሕክምና ቦታ እንዳይሄዱና ሕክምና እንዳያገኙ በብዙ መንገድ መስናክል ይሆኑባቸው ነበር። ሚስቶናውያኑ ለመጀመሪያ በደረሱ ጊዜ ከመንግሥት መሬት እስኪያገኙ ድረስ ለተወሰኑ ወራቶች በጨንቻ ከተማ ተነጥለው ተቀምጠው ነበር። በአካባቢው እየተዘዋወሩም ወንጌልን ይሰብኩ ነበር። ይሁን እንጂ ከአማራ የመሬት ከበርቴዎች ጠንካራ ተቃውሞ ገጥሟቸዋል። በጎፋ የአውራጃ አስተዳዳሪው ሚስቶናውያንን በመደገፍ ትምህርት ቤት እንዲሠሩ ካደረጉ በኋላ፣ የገዛ ቤተሰቦቻቸውንና ዘመዶቻቸውን አስገብተው እንዲማሩ አድርገዋል። ክሊኒኩም ብዙ ደንበኛ ሕሙማንን የሚያስተናግድ ሲሆን፣ ሚስቶናውያኑም ለመዘዋወር ነጻነት ነበራቸው። በጋሞ ግን እንደዚህ ዓይነት ሁኔታ አልነበረም።

የውጪ አገር ሚስቶናውያን በ1929 ዓ.ም ጣሊያን አዲስ አበባን ሲቆጣጠር ሁለቱንም ቦታዎች ለቅቀው ሄዱ። ሚስቶናውያኑ ትተው የሄዱት ሁሉም ነገር የተዘረፈባቸው ሲሆን፣ ቤቶቹም ፈራርሰዋል። እነርሱ ግን በሰላም አዲስ አበባ ከደረሱ በኋላ የጣሊያን ወረራ እስኪያበቃ ድረስ ኢትዮጵያን ለቅቀው ወደ አገራቸው ሄደዋል።

በጋሞም ሆነ በጎፋ ሚስቶናውያኑ ወንጌልን መስክረው የክርስቲያኖችን ሕብረት አላፈሩም። የጋሞ አካባቢ ሕዝብ በጊዜው ወንጌልን ስለመቀበላቸው የተዉት ማረጋገጫ አልነበረም። በጎፋ ግን የተወሰኑ ምእመናንን ያጠመቁ ሲሆን፣ ከተጠመቁት መካከል ጥቂቶቹን አቶ መሐሪ በመጨረሻ ወደ ጎፋ በሄዱ ጊዜ ተገናኝተዋቸዋል። እነዚያ በጎፋ የነበሩት ክርስቲያኖች የውጪ ሚስቶናውያን ከዚህ ከሄዱ በኋላ

አልተሰጠም ወይም ሰወላይታ ክርስቲያኖች ራሳቸውን አላስተዋወቁም ነበርና በጣሊያን ወረራ ዓመታት ሁሉም አልተገኘችም።

የውጪ አገር ሚስቶናውያን ከሶዶ የወጡት በ1930 ዓ.ም አጋማሽ ላይ ነበር። ነገር ግን የተወሰኑ የወላይታ ክርስቲያኖች በአዲስ አበባ ከቀሩት የውጪ ሚስቶናውያን ጋር ግንኙነት ያደርጉ ነበር። ያ ግንኙነታቸው ጣሊያን በ1931 ዓ.ም ሚስቶናውያኑን ከኢትዮጵያ ጨርሶ እስኪያስወጣ ድረስ ቀጥሎ ነበር። አገሪቱ በጣሊያን ወረራ ሥር በነበረችበት ጊዜ ለሦስት ዓመት በወላይታ የወንጌል ስርጭቱ የቀጠለ ሲሆን፣ ቤተክርስቲያን በስፋት እየተመሠረተች ከጣሊያን ደጋፊ ሰዎችም ተቃውሞው እየበረታ ነበር። በደቡባዊ ምዕራብ ኢትዮጵያ ሶዶ በወቅቱ ትልቁ ከተማ ነበር። እንዲሁም በደቡብ የጣሊያን አስተዳደር ማዕከላዊ ቦታ ነበር። ቁጫና አቸሎ በሚባሉ ቦታዎች የሚኖሩ ሰዎች ልዩ የበዓል ቀናቶቻቸውን በሶዶ እንዲያሳልፉ ይታዘቡ ስለነበር፣ አማኞቹ ከወላይታ ክርስቲያኖች ጋር ይገናኙ የነበሩት በዓላቶቻቸውን ምክንያት እያደረጉ ሊሄዱ ብቻ ነበር።

በ1932 አካባቢ የኢትዮጵያ መንግሥት ወደ ሥልጣኑ ከመመለሱ ቀደም ብሎ ከወላይታ ቤተ ክርስቲያን የወጡ ወንጌላውያን ወደ ወላይታ ድንበር ዘልቀው ወንጌልን ይሰብኩ ነበር። ሁለት ትናንሽ ማኅበራት በጋሞ ሁለት ቦታዎች ማሰትም በአቸሎና በማርገሬታ ሐይቅ ዳርቻ ተመሠረቱ። በተጨማሪም በ1932-1934 ዓ.ም ጥቂት ሰዎች በቁጫ ወንጌልን ለምተው ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ግል አዳኛ ቸው አድርገው ተቀብለዋል።

በ1933 ዓ.ም ላውሪ ዴቪስን የሚባሉ ሚስቶናዊ ቀደም ሲል በቡልቂ ይሠሩ የነበሩ በጋላም በጣሊያን ወረራ ጊዜ በወላይታ ይሠሩ ነበር። ወደ አገራቸው ከሄዱ በጋላ ከብሪታንያ ጦር ጋር ወደ ኢትዮጵያ ተመልሰው መጡ። በጥቂት ሳምንቶች ውስጥ ከወላይታ ክርስቲያኖች ጋር ግንኙነት ፈጥረው ቤተ ክርስቲያን በወላይታ አካባቢ እየተራባች መሆኗን ሰሙ። እነዚያን ክርስቲያኖች ዳግመኛ ወደ ወላይታ ሄዶ ለመጉብኘት ሁለት ዓመት ያህል ወስደባቸዋል። ከዚያም ከ18 ወር በጋላ የኤስ ኣይ ኤም ሚስቶናውያን በአዲስ አበባ ሊጠባበቁ ቆይተው ከመንግሥት ፍቃድ በማግኘት በደቡብ ሄደው ለመስፈርና ለመሥራት ችለዋል።

በእነዚያ በአራት ዓመታት ውስጥ ማሰትም ከ1933 እስከ 1936 ዓ.ም ውስጥ የጣሊያን ወራሪ ኃይል በኢትዮጵያ መንግሥት ሲሸነፍ የወላይታ ቤተ ክርስቲያን ሥራ በጣም አድጓል። በወላይታ ውስጥና ከድንበር አልፎ የአካባቢው ሕዝብና ወንጌላውያኑ እየተዘዋወሩ ለመስበክና ለማስተማር ችለዋል።

ወደ ምዕራፍ አሥር መግቢያ

አቶ መሐሪ ደጋግመው እንደተናገሩት ከጣሊያን ወረራ በኋላ በምንም ዓይነት መንገድ በጉፋ የመጀመሪያ ወንጌላዊ አልሆነም። ታሪክ እንደሚገልጸው አንድ ሰው የበላይነትን በሚያሳይበት ጊዜ ቡድኑ አደጋ ላይ እንዲወድቅ ያደርጋል። አቶ መሐሪ ሌሎችን በማስቀደም ይታወቃሉ። በ1933 ዓ.ም አካባቢ በወላይታ ውስጥ የቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን በሰፊው መሰራጨትና ማደግ ጀምረዋል። የወላይታ ወንጌላውያንም ለተወሰኑ ዓመታት ወደ ጉፋ እየሄዱ ማስተማር ጀምረዋል። ይህም አቶ መሐሪ ወደ ጉፋ ለመሄድ የእግዚአብሔርን ጥሪ ከመቀበላቸው በፊት ነበር።

የእነዚያ ወንጌላውያን አሰደናቂው ነገር እውነትን መመልከት የሚቻለው መዋቅር የሌለውና የአስተዳደሩ የበላይ ተመልካችነት የጉደለው ቢሆንም፣ ብዙዎቹ ከነቤተሰቦቻቸው የተቀናጀ አብሮ የመሥራት እውነታ ግን ነበረባቸው። አቶ መሐሪ ከእሥራኤል ጋር የነበራቸው ልምድ ለየት ያለ ነው።

ወንጌላውያን ሁልጊዜ የእግዚአብሔርን ጥሪ ለማረጋገጥ ጠንቃቃ ናቸው። እግዚአብሔር የሚጠራቸውን ሰዎች ለማወቅ ጽንሰ ሃሳብን አልተማሩም። ነገር ግን እግዚአብሔር እስከጠራቸው ድረስ ወደ መራቸው ቦታ ይሄዳሉ። ይህም ማለት ለጥሪው ጥቂት ሰዎች ማረጋገጫ አግኝተዋል። ይህንንም በስብከታቸው ለማረጋገጥ ዝግጁዎች ነበሩ። ቀስ በቀስ ከብዙ ዓመታት በኋላ ጥቂት ቁጥር ያላቸው ሰዎች በጉፋ ባልተጠበቀ ሰዓት ቃሉን ለምተው ተቀብለዋል። ይሁን እንጂ መልእክቱን «አሺ» ብለው የተቀበሉ በርካታ ቁጥር ያላቸው ሰዎች አልነበሩም።

ለወንጌላውያን እግዚአብሔር የጀመረውን ሥራ ይተዉ ዘንድ ምንም ተቃውሞ ምክንያት አይሆንባቸውም። ምን ጊዜም ለሚመጣባቸው ስደት መዘጋጀት እንደሚገባቸው መጽሐፍ ቅዱሶቻቸውን በማንበብ ተገንዝበዋል።

አቶ መሐሪ የአገልግሎታቸውን ክስተት በአጠቃላይ በዝርዝር ይመድባሉ። ምናልባት ይህ አንባቢውን ያደናግር ይሆናል ያም ማስወገድ የማይቻል የባህል መሰያ ነው።

ቁጫን መሰናበት

ምዕራፍ አሥር

በ1940 ዓ.ም ከፊታውራሪ ሴሎ ልጅ ጋር ለአንድ ሳምንት ጉፋን በጉብኘት ጊዜ ጥቂት ፊደሎችን ይገባ ሄጃለሁ። የፊደል መጽሐፍቶቹ ከፊት ለፊታቸው የኢትዮጵያ ባንዲራ ምስል ነበራቸውና የባንዲራ ፊደል እያልን እንጠራቸው ነበር። በጊዜው ብዙ ሰዎች ማንበብና መጻፍ ለመማር ይፈልጉ ስለነበር ብዙ ፊደሎችን ያን ጊዜ ለመሸጥ ችለናል።

በ1941 ዓ.ም የተወሰኑ የወላይታ ወንጌላውያን ወደ ጉፋ ሲሄዱ እግረ መንገዳቸውን ወደ ቁጫ መጡ። ሁለቱ ወንጌላውያን ማዴቦ ቦቁ እና እሥራኤል ይባላሉ፤ ሁለቱም ሰጥቂት ቀናት ያህል በእኛ አካባቢ ቆይተዋል። ሁለቱም ለጉዞአቸው የሚሆን ገንዘብ ተሰጥቷቸው ነበርና በገንዘቡ ምክንያት በመካከላቸው በተፈጠረው ጠብ የተነሣ ማዴቦ ወደ ወላይታ ተመለሰ። ሌሎች ሁለት ወንጌላውያን የነበሩት አንጃሎ ዱባና እና ማጃ ማርቆ ሲሆኑ፣ እነርሱም ከቁጫ ማኅበር የወጡ ነገር ግን በገንዘብ በወላይታ ቤተ ክርስቲያን የሚደገፉ ነበሩ። ከሁለቱ አንዳቸውም እንኳን በጉፋ ለረገጥ ጊዜ አልቆዩም።

ከእነዚህ ወንጌላውያን ጋር እኔ ወደ ጉፋ ለመሄድ ፈልጌ ነበር። ነገር ግን ታናሽ እኅቴ ታገባ ስለነበር ለሚያስፈልገው ዝግጅት ሁሉ መገኘት ነበረብኝ።

ስለዚህ፣ «እናንተ አስቀድማችሁ ወደ ጉፋ ሂዱና ስለ ሁኔታው ስትመለሱ ንገሩኝ» አልኳቸው። መመለሳቸውን በጉጉት እጠብቅ ስለነበረ የሠርጉን ሥነ ሥርዓት በሚገባ እልተክታተልኩም ነበር።

ማዴቦና እሥራኤል ወደ ወላይታ በተመለሱ ጊዜ በገንዘብ ምክንያት የነበረባቸውን ጠብ እስከወገደው ተስማምተው በመጨረሻም በወንጌላዊነት ወደ ጉፋ ለመሄድ ፈለጉ። በሁለተኛው ጉዞአቸው በስፋት እስከ ሃላ ድረስ ይዘዋወሩ ነበርና በዚያ አጋጣሚ እሥራኤል በኃይለኛ ተቅማጥ ስለተያዘ እጅግ በጣም ታሞ ነበርና ወደ ወላይታ መመለስ ነበረበት። ከእሥራኤል ጋር በጉፋ ወንጌልን ስለመስበክ በሰፊው ተወያየን። እዚያ ለመሄድ ልቤ በጣም ይነሣ እንጂ፣ ጊዜው ግን አመቺ አልሆነልኝም። ነገር ግን በቅርቡ ወንጌላዊ ሆኜ ወደ ጉፋ

እንደምሄድ እርግጠኛ ነበርኩኝ። ለጊዜው ግን የቁጫ ማኅበር በጥሩ ሁኔታ ተይዞ እንደሆነ የመመልከት ኃላፊነትም ነበረብኝ።

ከእሥራኤል ጋር የመጀመሪያ ጉዞ

እሥራኤል ከሕመሙ ካገገመ በኋላ እንደገና ወደ ጉፋ ለመሄድ ወሰነ። በዚያን ጊዜ ከእኛ ዘንድ ቆይቶ ነበር። ከእርሱ በመገናኘቱ በጣም ደስ ብሎኛል። ወደ ጉፋ ከእርሱ ጋር ሄጄ ለመጉብኘት ጊዜው አሁን ነው አልኩኝ። በእርግጥ ወደ ጉፋ የምንደርስ አልመሰለኝም ነበር። የሚታወቀኝ ነገር ግን ይህ በሕይወቴ ውስጥ አሳዛኝ ጉዞ እንደነበር ነው። ምክንያቱም ከክርስቲያን ወንድም ጋር ተኳርፎ አብሮ መሄድን የመሰለ አሳዛኝ ነገር የለም።

እኔና እሥራኤል ወደ ጉፋ አብረን በተጓዘን ጊዜ የአማርኛ ፊደል መማሪያ መጽሐፍ ይገኛል ነበር። እንዳንድ ወንጌላውያን በወቅቱ በጣም ውድ ስለነበረ ጨው ይዘው ይሄዱ ነበር። በመንገድ ላይ ለሚያገኙ አቸው ስዎችና በየሰፈሩ በአነስተኛ ገበያ ሁሉ ጨው እየሸጡ ስዎችን የመገናኘት አጋጣሚ እያገኙ ወንጌልን ይሰብኩ ነበር። እኔም ፊደሌን ይገኛለሁ የነበረው ስዎችን ፊደል ለማስተማር እንድችል ነበር። ያ ዘዴ ስዎችን በፊደል ስብብ በመሳብ ወንጌልን ለመስበክ ዓይነተኛ ብልሃትም ነበር።

በዚህ ጉዞአችን ወቅት ሄደን ያረፍነው በአንድ ግብር ተቀባይ በሆኑ በባላምባራስ ኮራ ቤት ነበር። ቤታቸው የደረሰነው አመሻሽ ላይ ነበርና ወደ ቤታቸው እንድንገባ ጋበዙን። እስከ ምሽቱ አራት ሰዓት እራት እስኪቀርብ ድረስ በብዙ የተሰያዩ ነገሮች ዙሪያ ተወያየን። ምግብ በፊታችን ባለው ጠረጴዛ ላይ እንደቀረበ፣ «እኔ ልማድ አለኝ። ምን ላድርግ?» ብዬ ባላምባራስን ጠየቅኳቸው።

«ምንድን ነው ልማድህ?» አሉኝ።

«ከመመገቤ በፊት አስቀድሜ እጸልያለሁ። ጥሩ ነው። እኛም እግዚአብሔርን ማመስገን አለብን። በል አመስግንና እንብላ» አሉኝ።

ከአገሪቱኝ በኋላ፣ ከብዙ ዓመት በፊት ወንጌልን ከሚስተር አህማን እንደ ሰሙ ነገሩኝ። ትምህርቱ ጥሩ እንደነበር ገልጸው መጥቼ በአካባቢያቸው ወንጌልን እንድሰብክ ጋበዙኝ።

የገንዘብ ችግር

በዚህ ጉዞ ላይ ንደኛዬ ከጅምሩም አላመነኝም ነበርና ጉዞአችንን ጀምረን ብዙ ሳንርቅ እሥራኤል የወባ ዘሽታው ተነሣበትና ምንም ነገር መያዝ አልችልም በማለቱ የያዘነውን ምግባችንን እኔ ብቻዬን ለመሸከም ተገደድኩ። በእግራችን ከቁጫ እስከ ዛሬ ድረስ ተገብን ሦስት ቀን ቆየን። ከዚያም መንገዳችንን ከቆላ ወደ ደጋ በማድረግ ወደ ቡልቂ ከተማ ለማቅናት ወሰንን። በመጨረሻም ቡልቂ ያላ ወደሚባል ቦታ ደረስንና በአቶ ደልቦ ቤት አረፍን። እርሱም በ1922 ዓ.ም የውጪ አገር ሚስጥናውያን ሄደው ይሰብኩ በነበረ ጊዜ እምነቱን የተቀበለ ሰው ነበር። የሚያበረታታውን ሰው ከማጣቱ የተነሣ በክርስትና ሕይወቴ ያሳየው ዕድገት እልነበረም። በዚህ ሁኔታ ውስጥ በነበሩበት ወቅት እኛ ስንደርስላቸው እርሱና ባለቤቱ በጣም ደስ አላቸው። ቤታቸውን ማረፊያችን በማድረግ በአካባቢው እየተዘዋወርን በገጠሩ ወንጌልን ለመስበክ እንቅስቃሴ ጀመርን።

እሥራኤል ከወላይታ በተነሣ ጊዜ በኪሱ ሠላሳ ብር ይዞ ነበር። ሁሉንም ብር ይዞ ወደ ጉፋ ከመጓዝ ይልቅ ሃያ ስባት ብር ከባለቤቱ ዘንድ ትቶ በኪሱ ሦስት ብር ብቻ ይዞ ለመሄድና ከጉፋም ስንመለስ ሃያ ስባቱን ብር ከባለቤቱ ተቀብሎ ወደ ወላይታ ለመሄድ ወሰነ።

ብዙ መንገድ ርቀን ሳንሄድ፣ እሥራኤል፣ «ይህንን ሦስት ብር በአንተ ኪስ ያዘልኝ» አለኝ። ጥያቄው ሊገባኝ የማይችል እንቁቅልሽ ቢሆንብኝም፣ ሦስቱን ብር ተቀበልኩትና ከውስጥ ሸሚዜ በመርፌ ቁልፍ አጣብቄ ቆልፌ ያዘኩለት። በኋላ እንደተረዳሁት ግን የለጠሁህ አራት ብር ነው ብሎ አንድ ብር ትርፍ ሊያስከፍለኝ አስቦ ኖሯል። ገንዘቡን በጉዞአችን ላይ ፍጹም አስፈላጊ ሰሆነ ነገር ብቻ እናወጣ ስለነበር አንድ ብር በጊዜው ለእሥራ ከምስት ቀን ይበቃን ነበር።

ይሁን እንጂ እሥራኤል አራት ብር በኪሱ ይዞ ከባለቤቱ ዘንድ ሃያ ስድስት ብር እንዳስቀመጠ በአእምሮው አስቧል። ስለዚህ የለጠሁህ አራት ብር ነው አንድ ብር ወስደህብኛል እያለ ይሚገተኝ ነበር። እኔም መከራከርህን ተውና ወደ ቤት ስንመለስ ከባለቤቱ ዘንድ ስንት ብር እንዳስቀመጥክ አረጋግጥ እያልኩ እውተውት ጀመር። ነገር ግን አልሰማኝም፣ እንደ ሠረቅሁት አድርጎ ይለድበኝ ነበር።

ከቦታ ወደ ቦታ የምንዘዋወር እንደ መሆናችን ብዙውን ጊዜ ምግብ ገዘተን እንይዛለን። ምክንያቱም የተወሰነ ማደሪያ ቦታ ስለሌለንና

ሲመሽብን በምናድርበት ምግብ ልናገኝ ስለማንችል ነው። ብዙ ሰዎች እንግዶችን ስለሚፈሩ /ስለማያምኑ/ ሌሊቱን ተቀብለው ላለማሳደር ምክንያት ይፈጥሩ ነበር። ይህንን በመፍራታችን ሁልጊዜ በከረጢታችን ባቄላ ገዝተን እንይዝና በምሽቱ በምናርፍበት ቦታ ለእራታችን እየቆላን እንመገብ ነበር። በእነዚያ ጊዜያቶች ውኃ ስንፈልግ በአጠገባችን ከምናገኛቸው ምንጮች እየሄድን እንጠጣ ነበር። ለጥቂት ቀናት በዚያ ሁኔታ ስንጓዝ ቆይተን ካሪዛ ወደሚባለው መንደር መድረሳችንን ለናውቅ ልዩ ደስታ ተሰማን።

በዚህ ቦታ ነበር ዓለሙ ከልሌ የሚባለውን ሰው የተገናኘው። እዚያ ቦታ እንደ ደረሰን እሥራኤል ስብከቱን ጀመረ። ዓለሙ ተነሣና፤ «ይህ መልእክት ሚስተር ኦሚን ከሰበከው ጋር ተመሳሳይ ነው። ለመሆኑ ምሽቱን የት ነው የምታድሩት?» አለ።

ማደሪያ እንደሌለን ሲረዳ ወደ አርሱ ቤት ገብተን እንድናድር ጋበዘን። በቤቱ ለእያንዳንዳችን ሁለት ቅል ወተት ከእራት ጋር ተሰጥቶን ጠጣን። ወደ መኝታችን ከመሄዳችን በፊት በቤቱ ውስጥ ያለው አገልጋዩ እግርቻችንን እንዲያጥብን አደረጉ።

«ተመልሳችሁ እዚህ አካባቢ ሥሩ። የምታርሱትንም መሬት እሰጣችኋለሁ» ብሎ ቃል ገባልን።

ያም ካሪዛ በሚባለው መንደር ውስጥ ነበር። ከዚያ ቦታ ዘልቀን ዛንጋ ወደሚባለው ቦታ ተሻገርን። ያ ቦታም ከካሪዛ የሃያ ደቂቃ ያህል በእግር የሚያስኬድ ቦታ ነው። በዛንጋም ዳሊቦ ዳሎ የሚባል ሰው በመጀመሪያ ስብከታችን ጌታን ሲቀበል ደስታችን ወሰን አልነበረውም።

ወንጌላውያንን በማግኘታቸው ሰዎች ምን ያህል ደስተኞች እንደሆኑ ስንገነዘብ ወደ ቁጫ ተመልሰን ምን ዓይነት ቀጣይ እርምጃ እንደምንወስድ ለማቀድ ወሰንን።

የእሥራኤል ባህርይ የባለ እየተበላሸ ሄደ። አንድ ብር ስርቀኸኛል ብሎ ቁጣው የማይበርድ ሆነ። ወደ ቁጫ በተመለስን ጊዜ በቀጥታ ወደ እኔ ቤት እንድንሄድና ከባለቤቱ ዘንድ የተወውን ገንዘብ እንዲቆጥር ነገርኩት። እንቢ አሰኝ። ወደ ባለቤቱ ለገንዘቡ የሄደው ከአያሌ ቀን በኋላ ነበር። ከባለቤቱ ሃያ ሰባት ብር ቢቀበልም እኔ የጎደለውን ሞልቼ እንደ ሰጠኋት ቆጠረ እንጂ አላመነም ነበር።

ይህንን አለመግባባት የፈጠረው ሰይጣን ነው። ምክንያቱም በጎፋ እየተካሄደ ያለውን ሥራ ለማደናቀፍ ነበርና ዳግመኛ ከእሥራኤል ጋር የትም ቦታ ላለመሄድ ወሰንክ።

እኔም እንደ ሥራ ባልደረባኑ እንዲህ አልኩት፤ «እግዚአብሔር ወዴት እንደሚመራህና እኔንም ወዴት እንደሚመራኝ አላውቅም። በአንድ ነገር ግን እርግጠኛ ነኝ፤ አብረን ልንሠራ አንችልም። እንተ በመንገድህ ሂድ፤ እግዚአብሔር ይባርክህ» አልኩት።

ይህ ልምምድ የሚያስጨንቀኝ ቢሆንም ስብከቱን ላለመቀጠል ተስፋ አልቆረጥኩም። ለተወሰኑ ጊዜያቶች በጎፋ እካባቢ እየጎበኘሁ እሰብክ ነበር። ነገር ግን በማንኛውም ቦታ ረዘም ያለ ጊዜ ቆይቼ ቤተ ክርስቲያን አልመሠረትኩም።

ዮሐንስና አቶ መሐሪ አብረው ሲሠሩ

በዚህን ጊዜ ዮሐንስ ዳራታ የሚባል ወንጌላዊ ከወላይታ ከእሥራኤል ጋር ወደ ጎፋ መጣ። ካሪዛ በሚባለው ቦታ አርፈው ሳለ ዮሐንስ አቶ ዓለሙን በወንጌል ስብከት ወደ ጌታ መለሰው። (አቶ ዓለሙ ከእኔ ጋር አዲስ አበባ ሄዶ የነበረው አይደለም)። ከትንሽ ጊዜ በኋላ ዓለሙና ባለቤቱ ተጠመቁ፤ በጎፋ የመጀመሪያው ጸሎት ቤት የተሠራውም በካሪዛ ነበር።

እሥራኤል በጎፋ ከፍተኛ የሆነ ሥራ ስጌታ ከመሥራቱም በላይ፤ በብዙ በተለያዩ ቦታዎች ወንጌልን ሰብኳል፤ ብዙ ሰዎችን ወደ ጌታ ከመምራቱም በላይ እያሌዎችን የማጥመቅ አጋጣሚ አግኝቷል። አጋጣሚ ሆነና ዮሐንስና እሥራኤል ረዥምና መራራ ወደሆነ አለመግባባት ላይ ስለደረሱ እሥራኤል ወደ ወላይታ ለመመለስ ወሰነ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ትምባሆ ማጨስና ሌሎች ክርስቲያኖች የማይፈጽሟቸውን ድርጊቶች መፈጸሙ ሲገርመኝ እንዲያውም ከጥቂት ጊዜ በኋላ የእዕምሮ መታወክ እንደ ደረሰበት ሰው መሆን ጀመረ። የዚህ ሰው አሟሟቱም የገጠሩን ሕዝብ ሁሉ ያስደነቀ ነበር። በ1943 ዓ.ም አካባቢ አንድ ቀን ወደ ገበያ ሄደ፤ እዚያም ከመጠን በላይ የአልኮል መጠጥ በመጠጣት በመንገድ ጥግ ወድቆ በዚያው አንቀላፋ። ማንም አላየውም ነበርና በምሽቱ ጅቦች ወጥተው ተቀራመቱት።

እሥራኤል ከጎፋ ወደ ወላይታ ከተመለሰ በኋላ ዮሐንስ ወደ እሥር ቤት ገባ። በመጀመሪያ ዮሐንስና ዓለሙ ሁለቱም በሎቲ ወረዳ

ታሥረው ነበር። በኋላም ወደ ቡልቂ ከተማ ተወስደዋል። ዓለሙ ከተፈታ በኋላ ወደ አዲስ አበባ ሄዶ ከኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ጋር አልተባበርም ብሎ ለብቻ ወንጌልን መስበክ ወንጀል አይደለም የሚል ወረቀት ተሰጥቶት ተመለሰ። የሐንሰ ደግሞ ለባት ወር ታሥሮ ከተፈታ በኋላ በገፋ ቆይቶ ለብቻው መሥራት መልካም እንዳልሆነ ተገነዘበና እባክህ ከእኔ ጋር አብረን በገፋ ወንጌልን እንሰብካለን ብሎ መልእክት ላከብኝ።

የመጨረሻ ውሳኔዬን ከመወሰኔ በፊት አንድ ጊዜ ወደ ገፋ ለመሄድና በእውነት ጌታ እዚያ እንደሠራ ፈልጎኝ እንደሆነ ለማረጋገጥ ስለፈለግሁ ከዮሐንስም ጋር እየተዘዋወርኩ ጥቂት ሳምንቶች አሳለፍኩ። በብዙ ቦታዎችም አብረን እየሄድን ወንጌልን ሰበክን። ከዚህም በኋላ ምንም ዓይነት ችግር ከፊቴ ቢጋረጥብኝ እንኳን ይህ ቦታ እግዚአብሔር እንዳገለግለው የወሰነልኝ ቦታ መሆኑን ለማረጋገጥ ቻልኩ።

ከዚህ ጉብኝቴ በኋላም ወደ ቁጫ ተመለስኩኝ። ከዚያም የወላይታን ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎችና የሥራ አመራር ቦርድን ወደ ገፋ ለመሄድ ፈቃድ እንዲሰጡኝ ለመጠየቅ ወደ ወላይታ ሄድኩኝ። እነርሱም የሙሉ ጊዜ ወንጌላዊ እንድሆን ፈቀዱልኝ። ደግሞም የቁጫን ማኅበር የሚንከባከብ ሰው እንደሚመድቡና እንደሚረዱ ቃል ገቡልኝ። በወንጌል አገልግሎት አንድ ሆነው ከጉኔ እንደሚቆሙ ቢያረጋገጡልኝም ያ ማለት ግን ደመወዝ ይከፍሉኛል ማለት አይደለም። እነርሱ ያረጋገጡልኝ ወደ ገፋ የምሄደው ከእነርሱ ተልኬ መሆኑንና የሽማግሌዎች ቦርድ ገንዘብ ሲያገኝ ብቻ ደመወዝ ሊከፍለኝ እንደሚችል ነው። አንዳንድ ጊዜ ምንም ገንዘብ ሳንቀበል ለእያሌ ወራት እንሠራ ነበር። ቦርዱም የተወሰነ የወር ደመወዝ ይሰጠናል ብለን ምንም ትኩረት አንሰጥም ነበር። እንዲሁም ቦርዱ በየወሩ ሳያቋርጥ ደመወዝ ለመላክ አይገደድም።

ያኔ እኔ የ28 ዓመት ወጣት ነበርኩኝ፤ ወደ ቀለም ት/ቤት ወይም ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት አልገባሁም ነበር። የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስን ግን ማንበብ ችጭ ነበር። የምስብከውን መልእክት አውቅ ነበር። እስከዚህ ያደረሰኝ ጌታ በሕይወት እንደሚያቆየኝ እስከ መጨረሻም እንደማይለየኝ እርግጠኛ ነኝ። ከሶዶ ወደ ቁጫ ስመለስ ልቤ በደስታ ተሞልቶ ስለተነሣሣ አሁን ቤተሰቦቼን ወደ ገፋ ለመውሰድ ዕቅድ ማውጣት ጀመርኩ።

ወደ ምዕራፍ አሥራ አንድ መግቢያ

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ አቶ መሐሪ ከአንዱ የኢትዮጵያ ክፍል ወደ ሌላኛው ክፍል ሰማዛወር ለማንም ወንጌላዊና ለቤተሰቡ በጣም አስቸጋሪ እንደሆነ ይናገራሉ። ነገር ግን አቶ መሐሪ ከአንድ ባህል ወደ ሌላ ባህል መዛወር የበለጠ እንደሚከብደው ከሙያቸው ልምድ አካብተዋል። የጉፋ ቋንቋና የገቢ ምንጭ ከቁጫ አካባቢ ተመሳሳይ ቢሆንም፤ አቶ መሐሪ ግን ሦስት የግል ተግዳሮቶች ነበሯቸው። ይኸውም ከሰፊው የቤተሰብ ድጋፍ መዋቅር መለየት፤ አዳዲስ ወዳጆችን የማፍራት ፍላጎትና እርሻቸውን ለመጀመር መሬት የማግኘት አስፈላጊነት ሲሆኑ፤ የገንዘብ ጉዳይ እንደዛሬው አሳሳቢ አልነበረም።

በአዲስ አካባቢ ወንጌልን መስበክ ማለት ከባህል ጋር ፊት ለፊት መጋፈጥ ሊሆን፤ አንድ ሰው ከጨለማ ወደ ብርሃን በሚያልፍበት ጊዜ በጨለማ ውስጥ ከቀሩት ጋር ግጭት እንደሚፈጠር ግልጽ ነው። ከዚህም ባሻገር ባህላዊ አሰመረዳት የነበረ ሲሆን፤ አቶ መሐሪም ከብዙዎች ወንጌላውያን እንደ አንዱ ሆነው ይህንን ተሰማምደዋል።

ከባሕል ጋር ፊት ለፊት መጋፈጥ ወይም ባህልን መቃወም የማይቀር ነበር። ነገር ግን ባህልን አሰማወቅ ለሌሎች ስሜት ግድ ማጣት ማለት አይደለም። አቶ መሐሪና ሌሎች ወንጌላውያን የዚያን የተከሰከሰውን ነገር ትርጉም ያውቁ ነበር። ከቀን ወደ ቀን የተለያዩና የተከሰከሱ ነገሮች ከእነርሱ ጋር ሊያያዝ የሚችሉውን ያውቁ ነበር። ጥያቄዎችን ለመጠየቅ በሚገባ የሚቻል መሆኑንም ደግሞ ያውቁ ነበር።

በእርግጥ የሰዎችን ባህል የሚገልጽ ጥናት አልወሰዱም ወይም አልተማሩም። በየሄዱበት ቦታ ግን ወንጌልን ከየባሕሉ ጋር አዋህደው በሚገባ ለማስተላለፍ ችለዋል።

በጉፋ ውስጥ

ምዕራፍ አሥራ አንድ

በዚህን ጊዜ የገዢ አትክልት ቦታዬን አስፍኜ እርሻዬም መልካም ፍሬ አየለሁኝ ቅጠላ ቅጠሎችም ደርሰውልኝ ተግባሩ በመሥራት ያፈራሁትን አትክልት ስመለከት እደነቅ ነበር። ምን ላድርግ? ወደ ውሳኔዬ ከመምጣቴ አስቀድሜ ሰወር ብዬ ለመጸለይ ወሰንኩ። ይህን ሁሉ በመተው በባይተዋር ሕዝብ መካከል ሌላ ሥራ መጀመሩን አላስመለከተኝም።

ከምጸልያበት ቦታ ተመለስኩና ወደ ባለቤቴ ዘወር ብዬ፣ «በላይነሽ» አልኳት፣ «ወደ ጉፋ ሂጄ ወንጌልን ለመስበክ ወስኛለሁ። ምን እናድርግ?» አልኳት።

እዚያ ብንሄድ ኑሮው ለእርሰዋ ቀላል አለመሆኑን ብትረዳም አብራኝ ለመሄድ ፈቃደኛ መሆኗን ገለጸችልኝ። እግዚአብሔር በልቧ ይህንን ለውጥ እንድታመጣ እርሱ ሠርቷልና።

ታናሽ ወንድሜ ዳንኤልም ወይይታችንን ይሰማ ስለነበር፣ «ሁለታችሁም የምትሄዱ ከሆነ፣ እኔም አብራክችሁ እሄዳለሁ» ብሎ ቁርጥ ውሳኔውን ሲነግረን፣ እኅቴም በበኩሏ፣ «እኔን ለብቻዬ እዚህ ትታችሁኝ ወደ ጉፋ የምትሄዱበት ምንም ምክንያት አይኖርም። እዚያ ሂጄ የምችለውን ሁሉ እሠራለሁ። ቤት መጥረግ፣ ውኃ መቅዳትና ልጆችን መጠበቅ እችላለሁ ስለዚህ ሁላችንም ተያይዘን ብንሄድ እኔም በጣም ደስ ይለኛል።» በማለት የማያወላውል ቆራጥ አቋሚን አከለች።

የእኅቴ ባል እርሷን ፈትቶ ሌላ ሚስት ያገባ ስለሆነ ዳግመኛ እርሷን ሊያገባት አይፈልግም። ባሏ ልጅ ለመውለድ የማትችል መሆኗን ሲረዳ ወደ ጠንቋይ በመሄድ አማክሮ ጠንቋዬም ሚስቴ ብዙ ሳትቆይ እንደምትሞት ይነግረውና ከመሞቷ በፊት ፈጥነህ ወደ ቤተሰቦቿ መልሳት ብሎ ስለመከረው ወዲያው ፈታትና ፈጥኖ ሌላ ሚስት ሲያገባ፣ እኅቴንም ከእርሱ የተገለለች አደረጋት።

እኛ ከጠበቅነው በላይ ጉረቤታችን የበለጠ ነገሩን የተረዱ በመሆኑ፣ «ወቅቴ የመከር ጊዜ ነው። ወንድምህና እኅትህ እዚህ ቆይተው እህሉን ከሰበሰቡ በኋላ ወደ አንተ ወደ ጉፋ ለምን አይሄዱም?» የሚል ጥያቄ አቀረቡልኝ።

«ወደ ጉፋ የምንሄድበት ጊዜ አሁን ስለሆነ እዚሁ ለመቅረት የሚፈልግ የለም አልኳቸው። እግዚአብሔር ግን የሚያስፈልገንን ሁሉ ሊሰጠን እንደሚችል እናውቅ ነበርና በእግዚአብሔር ብቻ ታምነን ወደ ጉፋ ለመሄድ ስንነግ እርሱ እንደማይጥለንም እንተማመን ነበር።

ቤተሰቡ ወደ ጉፋ ተንቀሳቀሰ

የጉፋ ጉዞ አስቸጋሪ ነበር። ወደ ማዜ ወንዝ ከመድረሳችን በፊት አምስት ቀን ሙሉ ተጓዥን። ወንዙን እንደ ተሻግርን ኃይለኛ ዝናብ መዝነብ ስለ ጀመረ ዝናቡ እስኪያባራልን ድረስ ለመጠለል ቀድመን ወዳየነው ቤት ስናመራ ልብሳችንን አድርቀን ሙቀት ለማግኘት ተሰፋ ነበረን። ትንሽ የምናውቀው ነገር ቢኖር ወደ ቤት በገባን ጊዜ ከአሮጌው ባህላችን ፍርሃትና ከንቱ አምልኮ የተነሣ መጥፎ ሁኔታ አስከተለብን።

በአገራችን ሕፃናት እስከ ሁለት ዓመት ዕድሜ ወይም ከዚያ በላይ እስኪሆናቸው ድረስ ጡት ይጠባሉ። ለዚህም ነው ልጆችን ዕድሜው ከሁለት ዓመት ቢበልጥም እየጠባ የነበረው። ወደዚያ ቤት በገባን ጊዜ ልብሶቻችን ረጥበው ከመበስበሳቸውም በላይ ከደጋማው አየር የተነሣ ብርድ ያንዘፈዝፈን ነበር። ባለቤቴ የት እንዳለች ሳታሰብ ሕፃኑን ልጆችን ማቴዎስን በጭኗ አስቀምጣ ትመግበው (ታጠባው) ጀመር።

በጋሞ ጉፋ የሚኖሩ ለዎችና ሌሎች ጉሳዎችም ጭምር በዓለም ውስጥ ቤተሰብን በአንድነት የሚያስተሳስርና የሚያድን ቅዱስ ኃይል እንዳለ በጋራ ያምኑ ነበር። ይህ ኃይል በሕይወት ያሉትንና የሞቱትን ቤተሰቦች በደም የሚያስተሳስር ሊሆን፣ ለውጪዎቹ ለዎች ብዙ እንደዚህ ዓይነቶቹ ተግባሮችና እምነቶች የቤተሰብ ኅብረትን ያድናል ከሚል ሃሳብ የመነጨ ትርጉም የለሽ ይሆንባቸዋል። ቤተሰብን የሚጉዳ የሚመስላቸውን ነገር ሁሉ ለዎች ይፈሩ ነበር። በተለይም ወደ ቤት ለሚገቡት ለዎች የሰይጣንን መንፈስ ለማጥፋትና መጥፎ ዕድል የሚሉት በቤተሰብ ላይ እንዳይመጣ ይፈልጋሉ፣ ይጥራሉም።

በጋሞ ጉፋ ከቤተሰብ ውጪ የመጣች ሴት በገባችበት ቤት ውስጥ ሕፃናት ብታጠባ በቤት ውስጥ ባሉት ልጆች ላይ አስማት በማድረግ እንደምትወስዳቸው ይታመን ነበር። በተለይ የሚጠባው ልጅ ወንድ ከሆነ የበለጠ አደገኛ እንደሆነ መገመት የቤተሰብ ጥብቅ ሥርዓት ነበር። የእናቱን ጡት መጥባቱ በቤት ውስጥ በነበሩት ለዎች ላይ ልዩ ኃይል እንዲኖረው ያደርጋል ተብሎም ይታመን ነበር።

በቁጫም ተመሳሳይ ባህል ስለነበረን የሕዝቡን ጠቅላላ አሳብ የምናውቅና የምንጠነቀቅ ስለሆነ ወደ ጉፋ በገባን ጊዜ ስለሚገጥመን ባህላዊ ነገር ብዙም የምንፈራው አልነበረም።

የመጀመሪያው ባሕልን ያለመረዳት ችግር

«ይህች ሴት ዘመድህ ነች? ብላ ከጉረቤት የገባች ሴትዎ ጠየቀችኝ።» በአስፈሪ ድምጻ ጓጉታ ስትጠይቀኝ ባሰቤቱን በጨረፍታ ገልመጥ አድርጌ ካየሁአት በኋላ ልጃችን እያጣጣመ የእናቱን ጡት ይጠባ ነበርና ስለ እርሱ ምንም የማስበው ነገር አልነበረም።

«ዘመዴ አይደለችም። ከዛሬ በፊት አይቼአትም አላውቅም፣ ግን ለምን ጠየቅሽኝ?» አልኳት።

በእሳቱ ዙሪያ ተቀምጣ የነበረችዋ ሴት አዲስ ድምፅ ስትሰማ እንግዶች መሆናችንን ስላላስተዋለች ምናልባት እርሷ ያስበችው ከጉጉት የተነሣ የቀረበ ጥያቄ አድርጋ ነበር። በባህላዊ ወፍጮ ሥር ተጓበርክካ የወፍጮውን መጅ ወደፊትና ወደኋላ በማንቀሳቀስ ሰእራት የሚሆን በቆሎ መፍጨት ጀመረች።

«ዘመድህ ካልሆነች ታዲያ፣ እንዴት ልጄን በቤት ውስጥ ታጠባለች?» አለችኝ።

ሴትየዋ ጥያቄውን ገና ከአፏ እንዳወጣች ሌላዋ ሴት ቆመችና ሁለት እጆቿን በራሷ ላይ በማድረግ ወደ ውጪ በጥድሬያ ወጣችና «ኡ ኡ ኡ» ብላ መጮህ ጀመረች።

እኔ ደግሞ በባለ ሦስት እግር በርጨማ በእሳቱ ዳር ተቀምጬ ነበር። ሴትየዋ ፈጥና ወደ ቤት በመግባት ወደ እኔ ተጠጋችና ከታች የተቀመጥኩበትን በርጨማ ሳብ ስታደርግብኝ ተገልብጬ በመሬት ተከመርኩ። «እኔ ሞቻለሁ! እኔ ሞቻለሁ! ምንድን ነው ያደረጋችሁብኝ? ስምንድን ነው ጠላት የሆናችሁብኝ? ለምንስ ይህን ታደርጋላችሁ? ኡኡ! ኡኡ» ብላ እየጮሽች በተቻላት ፍጥነት ወደ ውጪ ልታወጣን ትጉጉተትን ጀመር።

ወደዚህ ቤት በገባን ጊዜ እኔና ባሰቤቱ ከሌሎቹ የቤተሰባችን አባሎች ተለይተናል። አብረውን የነበሩት ሰዎች ከዝናቡ የተነሣ ወደ ዮሐንስ ቦታ እስኪደርሱ ድረስ ጉዞአቸውን ቀጥለዋል።

በዚያች ቅጽበት ሁኔታዎች ፈጥነው ተሰወጡና ሴትየዋን ዝም ለማሰኘት የምናደርገው ጠፋ።

በሚቀጥለው አጭር ጊዜ ውስጥ ጉረቤቶች ሁሉም በቤቱ ሲሰበሰቡ ሴትየዋ ፀጥ ለማሰት ባስመቻልዋ የተሰበሰቡት ሰዎች ወደ እኔ ዘወር ብለው ምን እንደ ሆነች ወይም ምን እንደ ተፈጸመ ጠየቁኝ። እኛም በተቻለን መጠን ምን እንደ ተፈጸመ አስረዳናቸው።

የተሰበሰቡት ሰዎችም፣ «ልክ ነው። ልክ ነው። ልጆቿ ሁሉም በተለያየ መንገድ ሊሞቱ ይችላሉ» እያሉ አባባሉት።

ሴትየዋም የምትጮህበት ምክንያት እኛ ለቤቷና ለቤተሰቧ መጥፎ፣ ፅድል ይዘን የመጣንባት ስስመሰላት ነውና እኛም የተከሠተውን ሁኔታ ስናስተውል ደንግጠናል። የእኛ ወደ ጉፋ መምጣት ለሰዎች ሕይወትን ለማምጣት ሲሆን፣ ገና በመጀመሪያው ቀናችን በጉፋ ሥራችን እንደ ሰይጣን ሥራ ተተረጎሙብን።

ምን ማድረግ እንደምንችል ግራ ስስተጋባሁ፣ ባለቤቱን፣ «አሁን ምን እናድርግ? ምናልባት በራሳችን መንገድ እንሂድና የአካባቢው ሰዎች ችግሩን ይለዩት ሌላ እኛ ማድረግ የምንችለው ነገር የለም» አልኳት።

ባለቤቱ ግን በጣም ፈራች። የዚያ ሁሉ ችግር ምክንያት ራሷ እንደሆነች ቆጠረች። እኔም ጌታ አምላካችን ይመለከተናል። ይህ ሁሉ ስለገዢአብሔር ክብር ሲሆን ይችላል ብዬ አረጋግጥኩላት።

እንዲሁም ደግሞ የቃላት አጣጣል ወይም የቋንቋ አነጋገር ስልትና የቃላት መጠነኛ ልዩነቶች ቢኖሩም ቋንቋችን በመሠረቱ ተመሳሳይ ነው። እነርሱ የሚናገሩትን እንረዳለን፣ እነርሱም እኛ የምንናገረውን ይረዳሉ። ሰባለቤቱ ጉዞአችንን እንቀጥላለን ብዬ ስናገር ስለ ሰሙ ይህ የማይሞከርና የማይቻል ነው አለ።

«ታዲያ ምን እንድናደርግ ትፈልጋላችሁ? እንዴትስ እንርዳችሁ? ጉፋ የመጣነው ሰላም ለማምጣት ነው እንጂ መከፋፈል፣ ሁከትና ጠብ ለማምጣት አይደለም። ነገሩን እንዴት ማስተካከል እንደምንችል ንገሩን» አልናቸው። «ይህንን አስመግባባት ሁሉ ለመፍታትና ለማስተካከል አድርጉ ያላችሁንን ማንኛውንም ነገር እናደርጋለን» አልኳቸው።

«የአባቶቻችን መንፈስ ታወከና ተከፋ» ብለው ከተሰበሰቡት ሰዎች መካከል አንዱ ሰውዬ ተናገሩ። ይህንን ቤት የሚያድነው የቤተሰብ መንፈስ በጣም ተቆጥቷል፤ ምክንያቱም እናንተ የሠራችሁት ነገር ነው። ቢሆንም ሁኔታው ተስፋ የሌለው አይደለም። «ስለዚህ ምን

እናድርግ? ይህ ሁሉ ነገር በተቻለ ፍጥነት እንዲያልቅ እፈልጋለሁ» አልኳቸው።

«ለተቆጣጠሩ ሰበይጣኑ መንፈስ የምንሠዋውን የመስዋዕት በግ ስጡን» አሉን።

«ይህንንም ማድረግ አልችልም» ሰበይጣንን ክጄ በኢየሱስ ክርስቶስ አምኜአለሁ። ተቆጥቷል የምትሉትን የሰበይጣንን መንፈስ አልፈራም ከቁጫ ወደ ጎፋ የመጣሁት መልካሙን ዜና (ወንጌልን) ለመስበክ ነው። ይህም ዜና ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከፍርሃት ነፃ እንዳወጣን የሚያስበር ነው። አሁን እናንተ ሰበይጣን እያላችሁ ለምትጠሩት የመስዋዕት በግ እንዳቀርብ ጠይቃችሁኛል መስዋዕት የማቀርብበትና ከመስዋዕቱም የምካፈልበት አንዳች መንገድ አይኖርም።»

የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ትምህርት ከሰሜን ወደዚህ አካባቢ ከብዙ ምክተ ግመት በፊት ሲመጣ ለዎች ይህንን ክፉ መንፈስ ሰበይጣን ብለው ጠሩት፤ የቃሉ ትርጉም ሲታይ ግን ከመጽሐፍ ቅዱስ የተገኘ አልነበረም።¹

«እኛ ግን ጠንቋይ ወይም ሞራ ገላጭ እንላለን፤ ይህን መስዋዕት አቅርባችሁ የሰበይጣኑ መንፈስ ቁጣው ከበረደ ያኔ መሄድ ትችላላችሁ፤ ቁጣው ካልበረደ እንደገና ሌላ በግ ታቀርባላችሁ» በማለት ቀጠሉ።

ለእንዲህ ዓይነት ሥርዓት እኔ እንግዳ አልነበርኩም። የሰበይጣኑ መንፈስ እስኪረከብ ድረስ ብዙ በጉች እንደሚታረዱ አውቅ ነበር። ነገር ግን ከሰበይጣን ቁጣና ፍርሃት ለማምለጥ ተብሎ የጠየቁንን ለመስጠት ምንም አሳብ አልነበረንም። ያንን መንፈስ ለማጥላላትና ለመከራከር አጋጣሚው ጥሩ ስላልሆነ በመጀመሪያ ከፍርሃታቸው እንዲረጋገጡ ማድረግና ምንም ነገር እንደማይደርስባቸው ማረጋገጥ ይገባል። ምክንያቱም በፍርሃት የሰበይጣንን መንፈስ² ያስተናግዱ ስለነበር ነው።

ባለቤቱና ሕፃኑ ልጄ ከቤቱ ውጪ እንዲቀመጡ ካደረጉ በኋላ፤ እጆቼን ወደኋሊት ጠፍረው በማሠር ዳኛ ብለው ወደሚጠሩት ቤት ወሰዱኝ። ዳኛውም በቤት አልነበሩምና ምን እንደሚያደርጉኝ ግራ ተጋቡ።

ነገሩን እርስ በርስ ከተወያዩ በኋላ ዳግመኛ ወደ እኔ መጥተው፤ «ባለቤትህ ሕፃኑን ያጠባቸው በቤት ውስጥ ነው?» አሉና ጠየቁኝ።

ይህንን እኔ ብከድ ችግሩን እንደሚፈቱ ብረዳም አንድ ምስክር ብቻ ሊኖር ይችላል ያም እርሷን ለማሳመን ቀላል ሊሆን ይችላል። ስለዚህ የተፈጸመውን ሁኔታ ለመካድ ግን አማራጭ ሆኖ የተከለተልኝ አሳብ አልነበረም። «አዎን፤ ልጃችንን በቤት ውስጥ አጥብታለች» ብዬ መለስኩኝ። እነርሱ እንደክድ ዕድል ሰጥተውኝ ቢሆንም፤ እኔ ግን አልተቀበልኳቸውም። እውነትን መናገር ነገርን ሁሉ የሚያባብስና ለእያንዳንዱም ሰው ችግር የሚፈጥር ይመስላል።

«ስለዚህ መስዋዕት የምናቀርበውን በግ አሁን ስጡን» አሉ።

«ይህንን ካላደረግክ በዚህ ቤተሰብ ውስጥ ያሉት ልጆች በሙሉ ሰበይጣኑ መንፈስ ሊገደሉ ይችላሉ» ብለው መወትወት ጀመሩ።

«እኔ ደፋ መንገደኛ መሆኔ ለእናንተ ግልጽ ነው። በግ የለኝም። በግ ለመግዛትም ገንዘብ የለኝም። ስለዚህ ምን ላድርግ?» አልኳቸው።

ለመደራደር ጊዜው ደረሰ። እውነታውም ግልጽ ስለሆነ ወንጀሉን ተናዝዣለሁ። ለዎቹም ይህንን አጣብቂኝ ለመፍታት አንድ መንገድ ብቻ ነበራቸው።

«የመስዋዕቱን በግ አሁን ልትሰጡን ካልቻልክ፤ ዋስ መጥራት ይኖርብሃል። ቀጠርም ለጥተኸን በጉን ታመጣልናለሁ» አሉና ተከራክሩኝ።

ይህ ለእነርሱ ቀላል ሊሆን ይችላል፤ ግን በእንግድነት አገር ዋስ የሚሆነኝን ሰው የት አገኛለሁ?

ተቀምጬም ማሰብ ጀመርኩኝ። «ሄጄ ሰው እንድጠራም አይለቁኝም። እርዳታ እንደምፈልግ ካልተረዱ ወደ እኔ የሚመጣም ስለሌለ እንዴት ዋስ ማግኘት ይቻለኛል?»

በዋስ መፈታት

በዚያን ወቅት የሐጤሶ አባት ተብለው የሚታወቁ ነጋዴ ከቁጫ ሲመጡ በማየቴ በጣም ደስ አለኝ። ሰላምታ ከተለዋወጥን በኋላ ስለየቤተሰቦቻችን ከተጠያየቅን በኋላ ሁላችንም ለጤናችን ደህና ነን፤ ግን ብዬ ሁኔታዎቼን በዝርዝር ገለጽኩላቸው።

«የዚህን አካባቢ ሰዎች አውቃለሁ። እነርሱም ያውቁኛልና እኔ ዋስ አሆንሃለሁ፤ ችግር የለም ብለው አደፋፈሩኝ።»

የመንደሩን ሽማግሌዎች ጠርቼ የሐጤሶ አባት ዋስ ሊሆኑኝ እንደሚችሉ ስንገራቸው በአሳቡ ተስማምተው በአንድ ሳምንት ውስጥ በጉን እንዳቀርብ ነገሩኝ። እኔ ቀጠሮዬን አክብራ በተባለው ሳምንት ባላቀርብ ዋስ የሆኑኝ የሐጤሶ አባት በጉን እንደሚሰጡ ተናገሩ።

«ምን ባደርግ ይሻለኛል? ምንስ ማድረግ እችላለሁ?» ችግሩ ገና ባይቃሰልም መፍትሔ ለመሻት ግን የአንድ ሳምንት ጊዜ አለኝ። ወንድሜ ዳንኤልና አጎቱ መስቀሌ ወደ አቶ ዮሐንስ ቤትና ወደ አቶ ዳርታና አቶ ዓለሙ ክልሌ ዘንድ ሲደርሱ በመጨረሻም እኛም ሩቅ ቦታ እንዳልሆንን አውቀዋል። ከሌሎች መንገደኞችም ዘንጋ ወደሚባል መንደር እንደረረስንም ሰምተዋል።

እንደ አካባቢያችን ባሕል አንድ ሰው ተሰይቶ በሚሄድበት ጊዜ ሁላችንም እጅ ለእጅ ተጨባብጠን መልካም ጉዞ እንዲሆንሰት እንመኝና እንሰናበተዋለን። እናም በዛንጋ የነበሩት ሰዎችም በተመሳሳይ ሁኔታ ተሰናበተው ሸኙን። ጥቂት ተጉዘን ወደ ካሪዛ ወደሚገኙ ወዳጆቻችን ቤት ደረሰን።

የደረሰብንን ችግር ስንገራቸው አቶ ዓለሙ በጣም ተቆጡ። «እነማን ነበሩ? ያሠሩአችሁ ሰዎች ሰማቸው ማን ማን ይባላል? ወደ አገራችን በመጡት እንግዶች ላይ እንደዚህ ዓይነት ነገር መፈጸም ምን ይባላል? ቆዩ የማደርጋቸውን እኔ አውቃለሁ» አሉ።

ባላባትና የመሬት ክበርቱ እንደ መሆናቸው በአካባቢው ሰዎችን በማንገላታት የፈለጉትን እንዲያደርጉ ማዘዝ የሚችሉ ነበሩ። የእርሳቸው እርምጃ ችግራችንን የሚያቃልል ሳይሆን የሚያባብስ መሰሎ ተሰማኝ።

«እባክዎ፣ ምንም አይበሉ» ብዬ ለመንኳቸው። «ሰጊዜው ግን ነገሩ አብቅቷል። በማንኛውም መንገድ ሰዎቹ ይጉዳናል ማለት አይደለም። ነገር ግን ባለማወቃችን ባሕላቸውን ተዳፍረናል። ስለዚህ እባክዎ ምንም አይናገሯቸው። በመካከላችን የከረረ ችግር እንዳይከሠት ሁኔታውን ሰማቃሰል ሌላ መንገድ እንፈልጋለን» አልኳቸው።

አቶ ዓለሙ ወደ ዛንጋ ላለመሄድ ተስማሙ። እኔም በጉዳዩ ምን ማድረግ እንደምችል ለመጸልይ የአንድ ሳምንት ጊዜ ነበረኝ።

በቀጠሮዬ መሠረት በሰምንተኛው ቀን ተነሥቼ ወደ እነዚያ ሰዎች ስሄድ የሐጤሶ አባትም እዚያ ነበሩ። የመጀመሪያው ኃላፊነቱ እርሳቸውን ማስፈታት ነበር።

ሰተሰበሰቡት ሰዎችም፣ «ቀጠሮአችንን ለዛሬ አድርገን ነበር አልኳቸው። ይኸውና መጥቻለሁ፣ ዋስ የሆኑኝ ሰውም ይኸውና አሉ። ምላሽ ለመስጠት ነው የመጣሁት። ዋስ የሆነኝ ሰው በነበረው ውዝግብ ውስጥ አልነበረም። በወቅቱ እርሱ አብሮን አልነበረም። የነበርኩት እኔ ስለሆንኩ በኃላፊነት መጠየቅ የሚገባኝ እኔ ነኝ ተስማማላችሁ?» አልኳቸው።

መስማማታቸውን ለመግለጽ ራሳቸውን ከፍ ዝቅ አደረጉ።

«እንግዲያውስ ዋስ የሆነኝ ሰው አሁን ይለቀቅ፣ በማንኛውም ጉዳይ ላይ በኃላፊነት የሚጠየቅበት ነገር የለም፤ ተስማማላችሁ?» አልኳቸው። አሁንም በሃሳቤ መስማማታቸውን ራሳቸውን ከፍና ዝቅ በማድረግ ገሰጹ። አሁን መልስ ልሰጣቸው ነፃ ነኝ።

በነበረው አጋጣሚ የተፈጠረው ክስተት ከባሕላችን የተነሣ ነው። ወደዚህ አሰመግባባት ስለመጣን ነገር ከሥሩ ጀምራ ማስረዳት ጀመርኩኝ። ጊዜ እንደሚወስድ ባውቅም በተሰበሰቡት ሰዎች መካከል ግን ውጤቱ ጥሩ ግንኙነት ሊገነባ እንደሚችል አስባለሁ። አድማጮቼ ሁሉም በታሪኩ ተሳታፊ መሆን ጀመሩ። አለመግባባትን ባመጣብን መጥፎ ሁኔታ ላይ ብቻ አልነበረም፣ እርግጥ ነው ሰዛሬ ቀጠሮ ይዘናል፣ ቃሌንም ጠብቄ መጥቻለሁ፣ ስክሌም መልስ ለመስጠት ተመልሻለሁ።

«አገሪን ወይም ይህንን ሕብረተሰብ የሚጉዳ ወንጀል አልፈጸምኩም። ከፈለጋችሁም መስቀለኛ ጥያቄ ልታቀርቡልኝ ትችላላችሁ። ልታሥሩኝም ከፈለጋችሁ፣ እሠሩኝ። መጣላትና እሥራትን መቃወም አልችልም። የፈለጋችሁትን ልታደርጉ ትችላላችሁ። ይኸው ተመልሼ ወደ እናንተው መጥቻለሁ። አሁን በእጃችሁ ውስጥ ነኝ።»

ማንም ቃል አልተናገረም። ፊታቸው በአጠቃላይ የረጋ ነበር። በቁጣ የተጨማሪ ፊት አልነበራቸውም።

የተቃወመችን ሴትዮ ባሰቡት ተቆጥቶ እንደነበር ለእኔ ግልጽ ነበር። የሐንስ አብሮኝ ነበር። በምንም ዓይነት መንገድ መሥዋዕት

ላሰመቅረብ ተሰማምተናል። ሰተወሰነ ጊዜ ሰዎቹ አልተሰማውም። እኛ ም መሄዳችን ነው ስንላቸው ሊያግዱን አልሞከሩም።

ዮሐንስም፣ «እንሂድ» አሰኝ።

ሰሰዎቹም እንግዲህ መልሳችንን ሰጥተናችኋል፤ ሌላ የምንለው ነገር የሰንም ብለን ሰመሄድ ምንም ፍቃድ አልጠየቅናቸውም። የራሳችንን ውሳኔ ወሰንንና የሚከተለንን ሁሉ ሰመቀበል ተነግን። አሁንም እንዳንሄድ ሊያግዱን ያደረጉት ጥረት አልነበረም። ዳሩ ግን ፍላጎታቸው ባለመሟላቱ ምንም አላረካቸውም ነበርና በምሬት ቅሬታቸውን ማሰማታቸው ግን አልቀረም። እኔና ዮሐንስ በሰላም ወደ ካሪዛ ተመለስን።

በመጨረሻ እንደሰማነው የተቃወሙትን ሴትዮ ባል ስለ መሥዋዕት ጉዳይ ግሬት አድርጎ ነበር። በባሰቤቴ ድርጊት ተቆጥቶ የነበረውን የሰይጣንን መንፈስ ለማስደሰት ቢፈልግም በጥቂት ጊዜ ውስጥ ሰውየው ሞተ።

ከጥቂት ወራት በኋላ ሴትዮዋ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ አመነች። ልጇም ጉሳዬ የሚባል ወንጌላዊ አገባች። ሴትዬዋ እስከ ዛሬ በሕይወት ትኖራለች፤ በአካባቢዋም ባለው ቤተ ክርስቲያን ጌታን እያገለገለች ትገኛለች። በአሁኑ ጊዜ በዛንጋ አካባቢ ብዙ የጸሎት ቤቶች ተመሥርተው ይገኛሉ።

አቶ መሐሪ በጉፋ የወንጌል ሥራን ጀመሩ

በጥቅምት ወር 1941 ዓ.ም ለአጭር ጊዜያት በካሪዛ ቆየን። ዮሐንስ እዚያ ቤት ነበረውና አቶ ዓለሙ (ባላባትና የመሬት ከበርቴ የነበሩት) ለሁለታችንም ለእርሻ የሚሆን መሬት ሰጡ። በሕዳር ወር 1941 ዓ.ም በጉፋ በአቶ ዓለሙ መሬት ላይ የመጀመሪያውን ጸሎት ቤት ሠራን። ቤቱም የሠላሳ ሜትር ስፋት ነበረው።

በካሪዛ ሰተወሰኑ ወራት ከሠራን በኋላ፣ ባጉ ወደሚባለው ወደ ሌላ ስፍራ ለመዛወር በራሴ ወሰንኩ። ይህ ቦታ ከቡልቂ ከተማ አንድ ሰዓት ከሩብ ያህል በእግር ያስኬዳል። በእርሻችን ላይ አህል ያመረትን ስለሆነ እስክንሰበሰብ ድረስ ባሰቤቴ በካሪዛ እንድትቆይ ወሰንን።

የእያንዳንዱን ቦታ ስም በዝርዝር ባልጠቅስም፣ በዚህ አካባቢ ስዘዋወር እግዚአብሔር ያስቀመጠኝ ሰባተኛ ቦታዬ ነበር። በቁጫ

ውስጥ በጉብ፣ በቦሎሻ፣ በጋላ እና በሞርካ፣ እንዲሁም ሰጥቲት ጊዜ በጉፋ ውስጥ በሜላ በካሪዛና አሁን ደግሞ በባጋ እየሠራሁ ነበር።

በባጋ ችግርና መልካም ነገር ነበር። እርሻዬንና ከብቶቼን በቁጫ ትቼ ወንጌልን ለመስበክ ወደ ጉፋ ሄድኩኝ። ከዚያም በድንገት ታመምኩ። ሦስት ዓመት ሙሉ በጠና ስታመም የምድንም አልመሰለኝም ነበር። እኔ በሕመም በነበርኩበት ጊዜያት ጌታ ይሠራ ስለነበረ በጉፋ ብዙ ተጨማሪ ጸሎት ቤቶች ተመሥርተዋል።

ለመጀመሪያ በ1941 ዓ.ም ወደ ጉፋ በሄድን ጊዜ በ1922 ዓ.ም በሚስተር አህማን ጊዜ ተጠምቀው የነበሩትን አንድ ወይም ሁለት ሰዎች ማፈላለግ ጀመርኩኝ። በኋላም ጉፋ ኃይሌ እና የሱስ ኃይሌ፣ እንዲሁም ደፋርሻ የሚባሉትን ሰዎች አገኘሁ። እንዲሁም ከአሪ ጉሳ ጉጋ የሚባለውን አማኝ ነኝ ብሎ የሚያወራውን ሰው አገኘሁ። እነዚህ ሰዎች ሁሉም በ1928 ዓ.ም የውጪ አገር ሚስቶናውያን ጉፋን ለቅቀው ከሄዱ ወዲህ ምንም መንፈሳዊ ሰብሰባ አዘጋጅተውና ተሰብስበው አያውቁም ነበር። በወላይታ ከሚገኙት ወንጌላውያን ጋር ራሳቸውን ለማስተዋወቅ ያደረጉት አንዳች ጥረት አልነበረም። በ1941 ዓ.ም ወደ ጉፋ በሄድን ጊዜ እነዚያ ሰዎች ከመንፈሳዊነት ወደ ዓለማዊነት ተለውጠው እንደ ዓለማውያን ይኖሩ ነበር። ጠንቋዮች የሚያዟቸውን መሥዋዕት ሁሉ ያቀርቡላቸው ነበር። በጌታ ጸጋ ብቻ ንስሐ ገብተው ዳግም ወደ እርሱ ተመልሰዋል።

ማስታወሻ

1. የሐሳብ ሽግግርን ለመከተል አይቸግርም፡- እነዚያ የቤተሰብ መናፍስት የእግዚአብሔርን ታማኝነት ይቃወማሉ። እግዚአብሔርን ስለሚፈታተኑት የሰይጣን አገልጋዮች ናቸው።
2. ዘፍጥረት ምዕራፍ 18።

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ አቶ መሐሪና ንደኞቻቸው በሰሌዳ ላይ የሳሉት የቤተ ክርስቲያን ተከላ ንድፍ ባይኖራቸውም፣ የራሳቸው የአገልግሎት ዘዴ ግን ነበራቸው። በቀላሉ ኢየሱስ ከነተከታዮቹ ያደረገው ነው ብለው የሚያምኑትን ሁሉ ያደርጋሉ። ብራዬን ፋርገር

ቤተ ክርስቲያንን የመትከል ዘዴ ምዕራፍ አሥራ ሁለት

የወላይታ ወንጌላውያን ቤተ ክርስቲያንን ለመትከል ሁለት መሠረታዊ ነገሮችን ይጠቀማሉ፣ ወንጌል ሥርጭትና በዓል ማድረግ። የመጀመሪያ ነጥባቸው ሰዎች አብሮአቸው ካደገው የኃጢአት ፍርሃት እንዴት ነፃ እንደሚወጡ በግልጽ ማስረዳት ነው። በመካከላቸው እየተዘዋወሩ የሚያስተምሯቸው ሰዎች እግዚአብሔር ፈጣሪ እንዳለ እንዲያውቁና አንድ ነገር ከእግዚአብሔር እንደለያቸውም እንዲረዱ ማድረግ ነው። የወንጌላውያንም መልእክት መልካም ዜናን የሚያበሰርላቸው ሲሆን፣ መልካም ዜና ማለትም ወንጌልን ማብሰር የወንጌላውያን ቀዳሚ ሥራቸው ነው።

ሰዎች መልእክታቸውን ከተቀበሉ በኋላ በኅብረት እየተሰበሰቡ እንዲያመልኩ ይነግሯቸዋል። የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት በጸሎት ቤት ይካሄዳል። በየቤታቸውም የእግዚአብሔርን ታላቅነት በየማኅበራቸውም ሁሉ አገልግሎቱ በስፋት ይከናወናል።

የመጀመሪያዎቹ የኤስ ኣይ ኤም የውጪ አገር ሚስጥናውያን ራሳቸውን መልእክተኞች እንጂ የቤተ ክርስቲያን ማዕከል አድርገው አልገመቱም፣ ለአዲስ ቤተ ክርስቲያን ጠንካራ ፍሬ ሆነው ለመታየት ያደረጉት ጥረትም አልነበረም። ወንጌልን አስተምረው ሰዎችን ካጠመቁ በኋላ ከዚያ አካባቢ ይወጣሉ። ይህንንም የሚያደርጉት የአዳዲሶቹ አማኞች ኅብረትም ቤተ ክርስቲያን ይሆናሉ ብለው ስለሚያስቡ ነበር። ኢትዮጵያውያን ወንጌላውያን ግን እንደዚህ አያደርጉም። በሚሠሩበት በየትኛውም ቦታ የአዲስ ቤተ ክርስቲያን ማዕከል ያቋቁማሉ።

የወንጌላውያን ረዥሙ የሥራ ዕቅዳቸው በሚቻላቸው መንገድ ለብዙ ሕዝብ ወንጌልን መስበክ ነው። በቁጥር አነስተኞች እንደሆኑ ስለሚያውቁ የአካባቢው ሕዝብም በስብከት እንዲሳተፍላቸው ይሻሉ።

በአንድ አካባቢ የመጀመሪያው ክርስቲያን በብዙ ጥረት ከተማረና ከተጠመቀ በኋላ በዚያው ቦታ የሥራው መሪ ይሆናል። የመጀመሪያው ጸሎት ቤትም በራሱ መሪነት ላይ ይሠራል። ሰውየውም ብዙውን ጊዜ የማኅበሩ አስተማሪና ሽማግሌ ሆኖ ያገለግላል። ይህ ዘዴ ከድክመት ይልቅ ብርታትን ስላመጣ ለአያሌ ዓመታት ሊቀጥል ችሏል።

ጥቂት ሰዎች ካመኑ በኋላ ጸሎት ቤታቸውን ለየት አድርገው ይሠራሉ። ብዙውን ጊዜ ዙሪያውን አጥረው አበባ በመትከል ያሳምሩታል። ቤቱ የሚያገለግለው ለአምልኮት ብቻ ሲሆን፣ ቤቱ ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ሕንፃ ጋር በፍጹም አይመሳሰልም።

የመጀመሪያዎቹ ወንጌላውያን አዳዲስ አማኞችን ያጠምቁ ነበር። ነገር ግን አንዳንድ ቦታ ሰዎች ሽማግሌ ሆነው እንደተመረጡ የማጥመቁን ተግባር ራሳቸው ማከናወን ጀመሩ። ጠፍጣፋ ቁጣና ማር በውኃ ተበጥብጦ በወር አንድ ጊዜ የቅዱስ ቁርባን ሥርዓት ይከናወናል። ቅዱስ ቁርባን እንዲወስዱ የሚፈቀድላቸው አምነው የተጠመቁት ብቻ ሲሆኑ፣ አንዳንዶቹ የራሳቸውን ሥርዓት በማክል በርና መስኮታቸውን በመዝጋት በምሥጢር ኅብስቱን ይቆርሳሉ፣ ከጽዋውም ይጠጣሉ።

ሥነ ሥርዓቱ አብዛኛውን ጊዜ ዝማሬንና ስብከትን ጨምሮ ሦስት ሰዓት ያህል ይወስዳል። ዝማሬ በድምፅ ብቻ ሲሆን፣ በነአቶ መሐሪ ዘመን ከበርና ሌሎችም የመዘቃ መሣሪያዎች ለባሕላዊ ጭፈራዎች የሚጠቀሙበት ስለነበረ በቤተ ክርስቲያን አይፈቀድም ነበር። መዝሙሩን ወንዶችም ሴቶችም በየተራ ሲመሩ፣ ብዙውን ጊዜ ሰዎች በእርሻ ቦታቸው ሆነው በኅብረት ከሚያዜሙት ጋር ይመሳሰላል። ማንበብ የሚችሉና በጣምም ያልተማሩ ሰዎች በዚያን ጊዜ ይሰብካሉ፣ ሆኖም ግን ሴቶች አይሰብኩም ነበር። የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በዚያን ወቅት በአምልኮ ጊዜ የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት አክለው ስለማይሰብኩ አዳዲሶቹ ቤተ ክርስቲያኖች ለስብከታቸው የሚሰዩናውያንን መልእክቶች ምሳሌነት ይከተላሉ። መልእክታቸውም አብዛኛውን ጊዜ ከተለያዩ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች የተወጣጡ ሲሆኑ፣ ተመሳሳይ አሳብ ያዘሉ ይሆናሉ። ምክር አዘል ንግግሮች ጊዜ ዘመውሰድ እንዲተላለፉ የሚደረግ ሲሆን ይተላለፋሉ።

አንዳንድ ወንጌላውያን ለአጭር ጊዜ የቤተ ክርስቲያኒቱ ሽማግሌዎች በመሆን ያገለግላሉ። እንደ እውነቱ ከሆነ ግን ይህንን ሁሉም ወንጌላውያን የማይቀበሉት ነው። የእነርሱ ጥያቄና ተልዕኮ እየተዘዋወሩ ወንጌልን ማገልገል ነው።

በአካባቢው የጸሎት ቤቶች እየተጨመሩ ሲሄዱ ወንጌላውያን ከወላይታ ቤተ ክርስቲያን የወረሱትን ድርጅታዊ አሠራር ይከተሉ ጀመር። ስለዚህ የጸሎት ቤቶችንም በሦስት ክፍሎች በመክፈል አደራጅተዋል። ስድስት የተመረጡ ሰዎች በወር አንድ ጊዜ ይሰበሰባሉ፤ እንዲሁም የሠላሳ ሰዎች ቡድን በወር አንድ ጊዜ ይሰበሰባሉ። ሦስተኛው ቡድን የወረዳ ቦርድ ሲሆን ከሁሉም ቤተ ክርስቲያኖች ተወካዮች በአካባቢው በወር አንድ ጊዜ ይሰበሰባሉ።

በ1930ዎቹ በገጠራቱ ኢትዮጵያ ለገንዘብ ሲሉ መሥራት አልተለመደም ነበር። ቤቶቻቸውን ለቅቀው ወደ ሌላ ቦታ ሄደው የሚሰበኩ ወንጌላውያን መሬት ተከራይተው የራሳቸውን እርሻ በማረስ ምግብ ያገኙ ነበር። ይህን ካላደረጉም ይራባሉ። ከወላይታ ማኅበራት የተላኩት ግን መደበኛ ያልሆነ አነስተኛ ገንዘብ ለልብሳቸውና ለመጓጓዣቸው ወጪ ይቀበላሉ።

ወደ ምዕራፍ አሥራ ሦስት መግቢያ

በምዕራፍ አሥራ ሦስት ውስጥ አቶ መሐሪ አገልግሎታቸው የችግር አሻራ ትቶ ያለፈ እንደሆነ አሳባቸውን ያስተላልፋሉ። መቼም ከአውነት የሚርቅ ምንም ነገር የለም። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ አንባቢያንን ከትክክለኛ ሕይወት ጋር ለማያያዝ ይሞክራሉ። ማማረራቸውና ቅሬታቸውን መግለጻቸው አይደለም ወይም የገዘን ስሜታቸው እንዲገለጥ ለማድረግ አይደለም። የእርሳቸው መነሣሣት ችግርን ለመቀስቀስ መስጧቸው አንባቢያን ሲረባረቡ ይችላሉ። አሁንም ከአውነት ሊርቅ የሚችል ምንም ነገር የለም። በቃሉ ስሜት እርሳቸው ሰላም አምጪ ነበሩ።

አቶ መሐሪ በእስጢፍቷ ሁኔታ ብዙ ጊዜ ሕመምና እሥራትን ተለማምደው አልፈዋል። በእርግጥ ብዙ ወንጌላውያንም ተመሳሳይ ሁኔታ ገጥሟቸዋል። በእነዚህ ፈተናዎች በተለይም አቶ መሐሪ ሁለት ነገሮችን ተለማምደዋል ይኸውም- አገልግሎትና ተአምራት ናቸው። በእስራትና በሥጋዊ ድክመትም ውስጥ እንኳ ሆነው አገልግሎታቸውን በብቃትና በኃይል ያከናውኑ ነበር።

በደቡባዊ ኢትዮጵያ ሕዝብ የቀን አቆጣጠር ሥርዓቶች የቀብር ሥነ ሥርዓቶች በጣም አስፈላጊ ክስተቶች ናቸው። ክርስቲያኖች በጣም ለየት ያለ አስተዋጽኦ ማበርከት የሚችሉት በቀብር አጋጣሚ ነበር። በኅብረተሰቡ መካከል የማኅበራዊ ግንኙነት ፀርቶ ተብለው ይታወቃሉ። ምክንያቱም በባሕላዊ የቀብር ሥነ ሥርዓት ላይ ስለማይሳተፉ ነው። የማይሳተፉበትም ዋናው ምክንያት ጉጂ ባህል ከመሆኑም ባሻገር መንፈሳዊ ሕይወታቸውን በእጅጉ የሚነካ ስለሆነ ነው። በወቅቱ የእነርሱ አቀራረብ ውጤት አልባ የሆነ ይመስላቸው ነበር። ግን እንደ እርሱ አልነበረም። ነገር ግን ሞትን ለመረዳት የሚያስችል ኃይለኛ አዋጅ አንጂ።

በቡድኑ ውስጥ የውጪ አገር ሚስጥናውያንና ወንጌላውያን የማይናቅ ድርሻ አበርክተዋል። የአገልግሎት በር ከፍተዋል፣ የአገር ውስጥ ወንጌላውያንን አበረታተዋል፣ ሥልጠናም ሰጥተዋቸዋል፣ ላቋቋሟቸው ማኅበራትም መሪዎችን አሠልጥነውላቸዋል።

መዝራትና ማጨድ

ምዕራፍ አሥራ ሦስት

ስለ ራሱ ከመናገሪ በፊት ከ1942 - 1946 ዓ.ም ጊታ ወንጌላውያንን አነሣሥቶ በጎፋ ውስጥ በአራት አቅጣጫዎች ወንጌልን እንዲያሰራጩ አድርጓል። የተለያዩ ወንጌላውያን የሠሩባቸው ቦታዎች፡- ኡባ፣ ጎፋ፣ ዛላ፣ ወይዴ፣ ያሎ፣ ማሎ፣ ማሾራ፣ ባስኬቶና ውብሐመር ይባላሉ። በእነዚህ ቦታዎች ወንጌል በይበልጥ የተሰራጨው እኔ ታምሜ በነበርኩበት ወቅት ነበር።

ከመታመሜ በፊት በዮሐንስ ቤት አጠገብ ትንሽ ቤት ሠርቼ ነበር። ታናሽ ወንድሜ ዳንኤል በራሱ ጥረት መጽሐፍ ቅዱስን በጥቂቱ ለማንበብ ከመቻሉ ውጪ በቂ የመጽሐፍ ቅዱስ ዕውቀት ባይኖረውም፣ ታንጨ በሚባለው ቦታ ማኅበር ሽማግሌ እንዲሆን ተጠየቀ። ወደ ቀለም ት/ቤት ወይም ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በፍጹም ገብቶ አያውቅም። የሐንስ ደግሞ በካሪሳ ማኅበር ሽማግሌና ወንጌላዊ ሆኖ ነበር። በወቅቱ እኔ ባጋ ወደሚባለው ደጋማ አካባቢ እንድዛወር ወስነን ነበር።

በጎፋ ስድስት ወር እየሰበክን ከቆየን በኋላ፣ የወላይታ ማኅበር ሽማግሌዎች ቦርድ ደመወዛችንን ዘጠኝ ብር ሳኩልን። ያንን በመቀበላችን በጣም ደስ አለን።

«ዘጠኝ ብር ለምን ያህል ጊዜ ይበቃል?» ብላችሁ ትጠይቁ ይሆናል። እንደዚህ ዓይነት ጥያቄ እኛ አንጠይቅም፣ ምክንያቱም ይከፈለናል ብለን ስለማንጠብቅና የምንመገበውን የምናገኘውም ከእርሻችን ስለነበረ ነው። በቀን ሃያ አምስት ሳንቲም ሂሳብ ለአንድ ሠራተኛ ይከፈል ስለነበር ምናልባት የተላከልን ገንዘብ የሰድስት ሳምንት ሂሳብ ሊሆን ይችላል። ማንም ሰው ስለሚከፈለኝ እሰብካለሁ ብሎ የሚያስብ አልነበረም።

እኔም በወባ ታምሜ የነበርኩት ያን ጊዜ ነበር። አንድ ቀን በማዛ ጫካ ውስጥ በምሄድበት ጊዜ ከባድ ዝናብ ዘነበብኝና ልብሴ ሁሉ በዝናቡ ራሰ። ሰውነቴም በጣም ብርድ ይሰማኝ ጀመረ። ያን ጊዜ ይመስለኛል በወባ ተይዜ በጠና የታመምኩት። በወቅቱ የሰድስት ሜትር ስፋት ያለውን ቤት ለመሥራት ዕቅድ አድርጌ ቢሆንም። ታምሜ በጣም

ደክሜ ስለ ነበረ ሃባቤን ለወጥኩና የሦስት ሜትር ስፋት ያለውን ቤት ለመሥራት ቻልኩ።

በአገራችን ሰዎች ብዙውን ጊዜ ቤትን በጎብረት ይሠራሉ። ይህም ማለት ቤት ለሚያሠራው ሰው ሄደህ ታግዘዋለህ። አንተም ቤት ለመሥራት በምትፈልግበት ጊዜ በተራው መጥቶ ያግዝሃል ማለት ነው። ይሁንና እኔ ወደ ባጋ በተዛወርኩ ጊዜ ሁለት ችግሮች ነበሩብኝ። ማንም ሰው ቤቱን ሲሠራ እኔ ስላሳገዝኩ፣ አሁን በተራዬ ቤቴን ስሠራ ማንም አላገዝኝም ነበር። ሁለተኛ፣ ለምሳሌ ሃያ ሰዎች ብታገኝ ጉድጓድ ለማስቆፈር፣ ግድግዳ ለማቆም፣ ከላይ ጣራውን ለማስተካከል ለሚረዱህ ለሁሉም በቂ ምግብና መጠጥም ማዘጋጀት ያስፈልጋል። እኔ ደግሞ ለዚያ ብዙ ሰው ምግብና መጠጥ ለማዘጋጀት ገንዘብ አልነበረኝምና ሌላ ምርጫ ስላልነበረኝ የራሴን ቤት ራሴ መሥራት ነበረብኝ።

ይሁን እንጂ በገጠሩ የነበሩት ሰዎች ለእኔ ደግ ነበሩ። ለጣራና ለግድግዳ የሚሆን እንጨት ስለምናቸው ከዛፎቻቸው መካከል የፈለግኩትን እንድቆርጥ ፈቀዱልኝ። ለእንጨቱም ሆነ ለቤት መክደኛ ሣር ምንም አላስከፈሉኝም። ነገር ግን ለአያሌ ቀናት በጠና ታምሜ ስለነበረ መቆምና መራመድ ተሳነኝ። ስለዚህ እንጨት በምቆርጥበትና በማስተካከልበት ጊዜ ተቀምጬ እሠራ ነበር።

ለወባ የሚሆን መድኃኒት አልነበረም። ከአካባቢ ሰዎች መካከል የባሕል መድኃኒት ያውቃል የሚባለው ወባን ሲፈውስ የሚችል ነው ብሎ መራራ ጣዕም ያለውን ነገር በጥብጦ ሰጠኝ። ነገር ግን የተባለው መድኃኒት ምንም አልረዳኝም። ችግሩ ምን መሰላችሁ? በሽታዬ ወባ አልነበረም። ለካስ የሳምባ በሽታ ኖሯል። ሌላ መድኃኒት መሞከር አለብኝ ብዬ ወስንኩ።

ፈለገ ንዋይ ወይም ሳውሳ በሚባል አነስተኛ ክተማ ትንሽ ገበያ ይቆም ነበር። ወደዚያ ቦታ ሄጄ መድኃኒት ይገኝ እንደሆነ ለመጠየቅ ፈለግኩኝ። ያን ጊዜ ደግሞ በቡልቂ ማንም ሚስቶናዊ አልነበረም። ለሁለት ቀን በጠና ታምሜ በዛፍ ሥር ተጋደምኩኝ። ያን ጊዜ ዶክተር ናታን ባርሎውና ሚስተር ዋልተር አሁማን ለኤስ አይ ኤም ጣቢያ የቤትና የትምህርት ቤት የክሊኒክ ሥራን በጋሞ ጎፋ ለመጀመር የሚችሉበትን ቦታ ለማየት መጡ። እነርሱም ለአጭር ጊዜ የረዳኝን መድኃኒት ሰጡኝ።

በዚያን ጊዜ ባጋ በሚባለው አካባቢ ብዙ ሰዎች መጻፍና ማንበብ ለመማር ከፍተኛ ፍላጎት የነበራቸው ቢሆንም፣ እኔ ከሕመሜ የተነሣ በጣም ይደክመኝ ስለ ነበር ላስተምራቸው አልቻልኩም። ከወላይታ የመጡ ሌሎች ሁለት ወንጌላውያን በአካባቢው ይሠሩ የነበሩ ቢሆንም፣ ሁለቱም አሪ ሹፍታ ወደሚባል አዲስ አካባቢ በመዛወራቸው እኔ ብቻዬን ነበርኩኝ። በጣም ከመታመሜ የተነሣ ለመንቀሳቀስ እንኳን ችግር ነበረብኝ። ሁልጊዜ፣ «ምን ባደርግ ይሻለኛል?» እያልኩኝ ራሴን እጠይቅ ነበር።

ለሕክምና ወደ ሶዶ

በመጨረሻም በወላይታ ወደሚገኘው ኤስ አይ ኤም ሆስፒታል ሄጄ ዶክተር ባርሎውን ለመገናኘት ወሰንኩ። ጉዞው በጠቅላላው የሚፈጀው አምስት ቀን ቢሆንም፣ እኔ ከድካሜ የተነሣ ቁጫ ደርሼ ካረፍኩ በኋላ ሶዶ ለመድረስ ሰባት ቀን ወሰደብኝ። ዶክተር ባርሎው ከመረመሩኝ በኋላ በትክክል ወባ እንዳለብኝ አረጋገጡልኝ። አስፈላጊውን መድኃኒት ከሰጡኝ በኋላ፣ ወደ ጎፋ ብመለስ ችግር እንደሌለ ነገሩኝ።

ይሁን እንጂ ጓደኞቼ፣ «በጣም ስለታመምክ በዚሁ ሁኔታ ወደ ጎፋ ብትመለስ ልትሞት ትችላለህ። ዶክተሩ አፕሬሽን እንዲያደርጉህ ማነጋገር አለብህ። ወደ ጎፋ መመለስ አይገባህም። ያን ያህል ርቀት ልትሄድ አትችልም፣ ታመሃል» አሉኝ።

እኔም፣ «እግዚአብሔር የሚገድለኝ ከሆነ እሞታለሁ ወደ እርሱም እሄዳለሁ። ስእኔ ማዘን አይገባችሁም። ሕይወቴ በእርሱ እጅ ነው ያለው። እግዚአብሔር እንድኖር ከፈለገኝ፣ እኖራለሁ። እንድሞትም ከፈለገኝ፣ እሞታለሁ። መኖርም ሆነ መሞት ስእኔ ይስማማኛል» ብዬ ነገርኳቸው። እንዳይጨነቁም አጽናናሁአቸውና በተቻለኝ ፍጥነት ወደ ጎፋ ለመመለስ ወሰንኩኝ።

ለመጓዝ በተዘጋጀሁም ጊዜ፣ አብሮኝ ሊሄድ የሚችል ማንም እንደሌለ አስተዋልኩ። ሁሉም ሰው ደግሞ ብቻህን መጓዝ በጣም አደገኛ ነው ይሉኝ ነበር። ሰዎች በመንገድ እየተገደሉ ልብሰቻቸውን ይዘረፉ ነበር፤ ዘራፊዎቹም የዘረፉትን ልብስ ወደ አካባቢው ገበያ ወስደው በመሸጥ በገንዘቡ መጠጥ ገዝተው ይጠጡበት ነበር።

አንድ ሰው አብሮኝ ለመሄድ ፍቃደኛ ሆኖ የነበረ ቢሆንም፣ አድርሶኝ ለመመለስ ከፍተኛ ገንዘብ እንድከፍለው ከመጠየቁም በላይ፣

አመለካከቱም ጥሩ ስላልመሰለኝ አስብታለሁ ብዬ መለስኩለት። እርሱን ትቼው ስለ ጉዞዬ ምንም ሳላስታውቅ በፍጥነት ከዚያ ተነሣሁና ጉዞዬን ቀጠልኩ። ብቻዬን ለመጓዝ እንደ ወሰንኩ እንዲያውቅብኝ አልፈለግኩም ነበር። በፊት ከጎፋ እስከ ሶዶ ሰባት ቀን ፈጅቶብኝ ነበር፤ አሁን ግን በሁለት ቀን ወደ ጎፋ ተመለስኩኝ። ጤንነቴ እጅግ በጣም ስለተሻለኝ ጥንካሬ አግኝቼ ቤቴን መሥራት ተያያዝኩኝና ወዲያውም ሠርቼ አጠናቀቅሁኝ።

ቤቴን ለመከደን ሣር ከማጨዳ በፊት ሌላ አዲስ ቤት የሠራ ሰው የቀድሞውን አሮጌ ሣር አፍርሶ ይዋል ነበር። ያ አሮጌ ሣር ጥላሸት የጠገበና ጥቀርሻ ቢሆንም፣ ስእኔ ቤት ግን ብዙና ተመጣጣኝ ነበር። በዚያ ሦስት ሜትር ስፋት በነበረው ቤት ውስጥ ለሦስት ዓመት ኖርን። በእጄ የሠራሁት ቤት ያ ነበር።

በእነዚያ በሦስት ዓመታት ውስጥ ወንጌልን ለመስበክ ብዙ መልካም አጋጣሚዎች ነበሩኝ። አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ወደሚያርሱበት ቦታ እሄዳለሁ። አንዳንድም ቤት ወደሚሠሩበት አሄድና ሥራ እያገዝኳቸው ከቆየሁ በኋላ አረፍ በምንልበት ጊዜ ስለ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝነት እመስክርላቸዋለሁ። አንዳንድ ጊዜ ደግሞ ሰዎች ወደታመሙበት ቤት ሄጄ እጸልዳቸዋለሁ። አንዳንዶቹ በኢየሱስ ክርስቶስ አምነናል ቢሉም፣ የተለወጠ ሕይወት አልነበራቸውም። ሌሎቹ ደግሞ አምነው ከተጠመቁ በኋላ መጠጣትና ብዙ ሚስቶች ለማግባት ስለሚፈልጉ ከእምነት መንገድ ወደ ኋላ ያፈገፍጋሉ። አንዳንድ ጊዜ በጣም ተስፋ እቆርጥና ወደ ቁጫ ለመመለስ እየተመኝሁ ዳግመኛም ወደ ጎፋ ዓይኖቼን ላላነሣ እፈልጋለሁ። ስለ ክርስትና ሕይወት ጥቂት ለሰሙ ሰዎች ወንጌልን ስንሰብክላቸው በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እንዲያምኑ እንነግራቸው ነበር።

እነርሱም፣ «በዓለም አዳኝ አንዴ አምነናል፣ አንዴት አሁን በኢየሱስ እናምናለን። ስለ ኢየሱስ የምታውራውን ስብከት አቁምና ወደ ወላይታ ተመለስ» ይሉኝ ነበር።

ቀ ብ ር

አስቀድሜ እንደ ጠቀስኩት በእኛ አካባቢ ቀብር ላይ መገኘት በጣም ጠቃሚ ነው። ሰዎቻችን እያንዳንዱ ሞት ሥጋዊ ምክንያት እንዳለው ሁሉ መንፈሳዊ ምክንያትም አለው ብለው ያምናሉ። ከመጨረሻው ይልቅ የመጀመሪያውም የበለጠ ትርጉም ያለው ነው። በቀብር ላይ መገኘት

ማለት በእኛ በኩል ከምናምነው እምነት ጋር ምንም ግንኙነት እንደሌለው ይገልጻል። የባለቤቱ እገት በቁጫ በሞተች ጊዜ ወደዚያ በተቻለኝ ፍጥነት መሄዱ ለእኔ አስፈላጊ ነበር። ጥቅሙ ለእኔ ከሚሆን ይልቅ ለመላው ቤተሰብ አባሎች አስፈላጊ ነበር። የሄድኩትም በማዜ ወንዝ በኩል ነበርና ወንዙ ሞልቶ ለመሻገር የማይሞከር ነበር። እንደዚያን ቀን በሕይወቴ ተከፍቼ አላውቅም። በወንዙ ዳር በትልቅ ቋጥኝ ድንጋይ ላይ ተቀምጫ እያለቀስኩና እየጸለይኩ የመኖሪን ተስፋ ቆርጫ ወደ ጌታ ለመሄድ ተዘጋጅቼ ነበር። ወደ ሥራዬ በምመለከትበት ጊዜ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የተለወጡት ጥቂት ሰዎች ይመስላሉ፤ ብዙዎች ተጠምቀዋል፤ ብዙዎችም ወደ ጸሎት ቤት ለጥቂት ጊዜ ይመጡና ቆይተውም ጌታን ክደው ወደ ጳላ ያፈገፍጋሉ።

«ታዲያ የዚህ ሁሉ ልፋት ጥቅም ምንድን ነው?» ብዬ ራሴን አጠይቅ ነበር።

በጤንነቴ በኩል ብዙም የተሻለኝ አይመስለኝም። ስራወድ ምንም ጥንካሬ አልነበረኝም። ሌላ የምሠራው ሥራ አልነበረኝም። ትንሽ በአካባቢው ዞር ዞር እልና ወደ ቤቴ ለመድረስ ሽቅብ እወጣ ነበር።

ምናልባት በሽታዬ እንዲያገረሽብኝ ያደረገኝ በየቀኑ ጋራ ላይ የመውጣቴ ነገር ይመስለኛል። አንድ እሑድ ጧት በጸሎት ቤት ነፍሴና ሥጋዬ የተሰየችኝ እስኪመስለኝ ድረስ ታመምኩ። ልቤ ሥራውን ያቆመና ነፍሴም ከሥጋዬ የተሰየች ነበር የመሰለኝ። ለሃያ ቀናት በጣም ታምሜ በነበርኩበት ወቅት ብዙ ምእመናን ከተለያዩ ቦታዎች እየመጡ ይጸልዩልኝ ነበር። ወንጌልን ለመሰበክ ያለኝን ክፍተኛ ምኞት ያውቁ ስለነበር እግዚአብሔር እንዲያድነኝና በቀሪውም ሕይወቴ ወንጌልን በተለያዩ ቦታዎች ለመሰበክ እንድችልና እግዚአብሔር እንዲፈውሰኝ ምእመናን ተግተው ይጸልዩልኝ ነበር። በጸሎታቸውም ምክንያት ቀስ በቀስ እየተሻለኝ መጣ። ሙሉ ጥንካሬ አግኝቼም በባጋ አካባቢ የተለመደ ሥራዬን ቀጠልኩኝ።

ወንድሜ ዳንኤል በአካባቢው መሬት ተከራይቶ ለማረስ ወሰነ። ምክንያቱም ያን ጊዜ በርካታ ቁጥር ያላቸው ወንጌላውያን ወደዚያ አካባቢ ስለደረሱ ነበር። አብራን ትኖር የነበረችው እጎታችን አንድ ቀን በጠና ታመመች። ያለን ዘመዶቿ እኔና ባለቤቴ ብቻ ነበርንና እናስታምላለን ጀመር። እንደዚህ ዓይነት አጋጣሚ ሲከሰት ቤተዘመድ ተሰባስቦ የሚያስታምም ሲሆን፤ እኛ ግን በአጠገባችን ማንም

ቤተዘመድ አልነበረንም። ጎረቤቶቻችን እንዲረዱንም አልጠየቅናቸውም።

እጎቴ በታመመችበት ወቅት የምንኖርበት አካባቢ ደጋማ በመሆኑ በጣም ይቀዝቅዝ ነበርና ተጨማሪ እንጨት ገዝተን በማንደድ ቤታችንን እንዳናሞቅ ገንዘብ አልነበረንም። አንድ የትልቅ ዛፍ ጉቶ አይቼ ነበርና የጉቶው ባለቤት ስጠይቀው ፈቀደልኝ። ያን ጉቶ ዙሪያውን እየቆፈርኩ በመፍለጥ ለሁለት ወር ሙሉ እንደ ልብ እያነደድን ቤታችን ለእጎቴ እንዲሞቅ አደረግን።

በእኛ አካባቢ ምንም ደሃ ቢሆን ሰው ሲሞት በአዲስ ጨርቅ ይከፈንና ይቀበራል። ገንዘብ ብታጣ እንኳን ተበድረህ የከፈን ጨርቅ መግዛት ይኖርብሃል። እጎቴ ሕመሟ እየጠናባት ለብዙ ጊዜ ልትኖር የማትችልበት ጊዜ እየተቃረበ መምጣቴን አስተውል ጀመር። ምንም መድኃኒት ልንገዛላት አልቻልንም። ምግብ መብላት አልቻልኩም። ትንሽ ትንሽ ውኃ ብቻ ፋት ታደርጋለች። በሚቀጥሉት አንድና ሁለት ቀናት ውስጥ ልትሞት እንደምትችል እርግጠኞች ሆንን። ከተራራው ወረድ ብሎ ወደሚገኘው ላውላ ወደሚባለው ከተማ አጠገብ ወደአለው ገበያ ሄጄ ለከፈን የሚሆን ጥቂት ሜትሮች ጨርቅ ለመግዛት ረኝም ጉዞ አደረግኩኝ። «ከኖረች ትኖራለች። ከሞተችም ትሞታለች። ምንም ማድረግ አልችልም።» እያልኩ አወጣና አወርድ ጀመር።

ሽማ የሚባል ጨርቅ ገዝቼ ወደ ቤቴ በተመለሰኩ ጊዜ ትንሽ እየተሻላት ነበር።

ለሁለት ወር ሙሉ እየተሸከምናትና እያገላበጥናት ስለነበር አሁን እየተሻላት ሲመጣ እኛም ከፍተኛ ዕረፍት አገኘን። አሁን ደግሜ ስብከቴን ቀጠልኩ። ከባጋ ይልቅ አገልግሎቴ በካሪዛ እያደገልኝ በመምጣቴ በዚያ ቤት ሠርቼ ለመዛወር አሰብኩ። ለአጨዳ ያልደረሰውን ሰብላችንን ትተን ወደ ጎፋ ብንመጣም በቁጫ ያለን መሬታችን በእኛ ይዞታ ሥር ስለሆነ እግዚአብሔር ይመስገን ይህም ማለት በማንኛውም ጊዜ ከቁጫ ገንዘብ ወይም ምግብ ለማምጣት ስለምንችል ጊዜው ተጠብቆ ከወላይታ ለማይሰጠን እነስተኛ ገንዘብ ማካካሻ ሆኖን ነበር። የባለቤቴ እናት መሞታቸውን ስንሰማ ወንድሜና እኔ ወደ ቁጫ አፋጣኝ ጉዞ ለማድረግ ወሰንን።

በአገራችን አንዳንድ ወሬ በጣም ይዘገያል። ሆኖም በቤተሰብ ውስጥ ሞት ሲከሠት ፈጥኖ መስማት በጣም አስፈላጊ ነበር። ወሬው

ከሰው ወደ ሰው እየተላለፈ ይሰራጭ ስለነበር፤ በወቅቱ ከስልክ ያላነሰ ፍጥነት ነበረው።

ጎፋን ከቁጫ ስለማለየው ስለ ማዜ ወንዝ እስቀድሜ ገልጮላችሁ ነበር። ሌላ ደግሞ ዘንቴ የሚባል ትልቅ ወንዝ ነበር። ወሬው የደረሰን በዝናብ ወቅት ቢሆንም፤ ወደ ቁጫ ለመጓዝ ልዩ ጥረት ማድረግ ነበረብን። ተራራማውንና ሰንሰለታማውን መንገድ ተጉዘን ወደ ማዜ ወንዝ ለመድረስ ሁለት ቀን ፈጀብን። ተመሳሳይ ታሪክ የሆነብን ወንዙ ከፍታው እጅግ በጣም የጨመረ በመሆኑ ለመሻገር የሚታሰብ አልነበረም። ተራራውን ወጥተን ወደ ቤታችን መመለስ ነበረብን። በባጋ ቤታችንን የምትጠብቅልን እጎቴ ነበረች። ባለቤቴ ድርስ እርጉዝ ስለነበረች በካሪዛ ንደኞቹ ዘንድ ትቼአታለሁ።

ካሪዛ ማለት አስቀድመን ከቁጫ ወደ ጎፋ በመጣን ጊዜ ችግር አጋጥሞን የነበረበት ስፍራ ነው። በዚህ ቦታ ነው እንግዲህ የአምስት ሜትር ስፋት ያለውን ቤት ለመሥራት የወሰንኩት። በእካባቢው ብዙ ክርስቲያኖች ካለመኖራቸውም ባሻገር፤ ጥቂት አማኞች ደግሞ በእምነታቸው ያልጠነኩ ነበሩ። ነገር ግን እኛ ወደ መንደራቸው እንድንሄድላቸው ይፈልጉ ነበር። እዚያም ስንደርስ ቤት በመሥራት በጣም አገዙን። ወቅቱ የበጋ ወራት ስለሆነ በቂ ምግብ አይገኝም ነበር። የመንግሥት ባለሥልጣኖችና የመሬት ከበርቴዎች ክርስቲያኖችን ያስፈራሩ ስለነበር የበለጠ ችግር እንደሚጠብቀን እናውቃለን።

በእኛ አካባቢ የቤት ጣራ ነቅሎ መሸጥ የሚቻል ሲሆን፤ ከንቸና የቤት መክደኛ ማርም እንዲሁ ወደ ሌላ አካባቢ ከሚዛወር ሰው መግዛት ይቻል ነበር። የላይኛውን ጣራ እንዳለ ነቅለን እንሸከምና ወደ ሌላ ስፍራ በመውሰድ ለአዲሱ ቤት ጣራ በማድረግ እንሠራለን። በዚያን ጊዜ ሰዎች ቤታቸውን በየትኛው ቦታ እንደሚሠሩ ለመወሰን እንግዳ የሆነ እምነት ነበራቸው። በእካባቢው በሽታ ወይም ሞት ቢከሰት ወይም ከብቶች ሲሞቱ ሰዎች ሄደው ጠንቋይን ያማከሩ ነበር።

ጠንቋዩም፤ «ቤትህን የሠራሽው በማይሆን ቦታ ስለሆነ መጥፎ ዕድል ሊመጣብህ የቻለው ለዚህ ነው» ይላል፤ ወይም፤ «የቤትህ በር ወደ መጥፎ አቅጣጫ ዞሮ ስለተሠራ ነው» ይላቸዋል።

ሰዎቹም ወዲያው ቤታቸውን አፍርሰው በመንቀል ወደ ሌላ ቦታ ያዛውራሉ።

በዚህ ምክንያት እንደ አዲስ ቤት ሲሠራ የአሮጌውን ቤት ንቃይ የተጠናቀቀውን የቤት ጣራ ገዝቼ ቤቱን ሠራሁበት። ጉድጓዶች ቆፈርን፤ የማዕዘን እንጨትና እንዲሁም ግድግዳ አቆምን፤ የማዕዘን እንጨቱን በጉድጓድ ወስጥ አቁመን ከጣራው ጋር ጠፍረን አሠርነው። የጣራውን ሥራ ለማሠር ጠንካራ ገመድ እንጠቀማለን። ቤቱ በጠቅላላው ሲሠራ አንድ ሚስግር እንኳን አልተጠቀምንም ነበር።

የመካከለኛው ማዕዘን በሚገባው ቦታ ተቀምጧል፤ ቤቱም በሣር ለክደን ተዘጋጅቷል። ስፋቱ አምስት ሜትር ነው። ከቀድሞው ሦስት ሜትር ስፋት ከነበረው ቤታችን ስናወዳድርረው ይሄ ትልቅ ቤት ሆነልን።

ከአሮጌው ቤታችን ጣራ ሣሩን አነሣንና የቀርከሃ መቃኖቹን ጭምር ወደ አዲሱ ቤታችን ጣራ ወስደን ገጠምን።

አዲሱን ቤታችንን ስንሠራ በነበርንበት ወቅት፤ ባለቤቴ ሰብላችንን ከሚበላ አውሬ ለመጠበቅ ወደ ቦጋ ተመለሰች። እጎቴ ከእኔ ጋር ቆየች። ወንድሜም በአንዱ ማኅበር ሽማግሌና ወንጌላዊ እንዲሆንላቸው ስለተጠየቀ ለአጭር ጊዜ ወደዚያ ሄዷል። ስለዚህም ነበር አደጋው በተከሠተ ጊዜ ብቻዬን የነበርኩት።

በተለይም በዚያ ሳምንት መጨረሻ ውስጥ የጥምቀት ሥነ ሥርዓትን ለማከናወን ቀጠሮ ይዘን ነበር። ከዚህም የተነሣ ቤቱን ለመጨረስ በጣም እንጣደፍ ስለነበር የቀርከሃ ጣራ ተሸከመን በምንሄድበት ወቅት አንዱ አደናቀፈንና ሚዛናችንን ስተን የተሸከምንውን ለቀቅን። በዚያ የአጋጣሚ ክስተት ውስጥ እኔ ተደናቅፌ ወደቅሁና የተሸከምንው የቤቱ ጣራ እንዳለ በጀርባዬ ላይ ወደቀ ሌሎች ሰዎች ተጋግዘው ከላዬ ሊያነሡልኝ ቻሉ እንጂ ብሞት እንኳን እመኝ ነበር። ወዲያው ሰውነቴ ከፍተኛ ትኩሳት ለቀቀብኝ። ከራስ እስከ እግራ ድረስ ከፍኛ ያንቀጠቅጠኝ ነበር። ሰውነቴም በሙሉ ውጋ ሆነ። ሌሊቱን በሙሉ ውጋ እየጠጣሁ አሳለፍኩኝ። ብዙ ውጋ ብጠጣም እንኳን የሰውነቴ ትኩሳት አልቀነሰልኝም። በጣም ከመታመሜ የተነሣ ከእግዲህ በሕይወት የምኖር አልመሰለኝም ነበርና ወደ እግዚአብሔር አቤት ማለት ጀመርኩ።

«አምላኬ እግዚአብሔር ሆይ፤ እዚህ ለመሥራት የመጣሁት ያንተ ፈቃድ ስለሆነ ነው። ወደዚህ ስፍራ የጠራሽኝ አንተ ነህ። አሁን ደግሞ እዚህ የተገኘሁት እነዚህን ሰዎች ለማጥመቅ ነው። ለምን ይህ ሁሉ

ይደርሱብኛል? እኔ እንደሞት ያንተ ዓላማ ከሆነ መልካም ነው። ለመሞት እፈልጋለሁ» አልኩኝ።

እንዴት ልታመም እችላለሁ? ደመወዛችን ከወላይታ ሰዶ የሚመጣልን የሽማግሌዎች መማክርት ገንዘብ ሲኖራቸውና ሲልኩልን ብቻ ነው። ምንም ሳንቀበል ሰንት ወር ልንቆይ እንደምንችል በፍጹም አናውቅም። አንድ ሰው ከመካከላችን ገፋፍተን ወደ ወላይታ ሰዶ ገንዘብ ሊያመጣልን ብንልክ ብዙውን ጊዜ እዚያ ለመድረስ በእግሩ አምስት ቀን ይወስድበታል። በተጨማሪም በአንድነት የሚጓዙ ሲራራ ነጋዴዎችን መጠበቅ የሚገባው ሲሆን፣ ከአሁኖቻቸውና ከበቅሎቻቸው እኩል ለመሮጥ በተለይም በበጋ ወቅት እጅግ አስቸጋሪና ተከታትለውም ሲጓዙ ውኃ ለማግኘት አዳጋች ነበር። እንኳን አደጋ ተጨምሮበት ሕይወት ለሁላችንም እንዲሁ በጣም የከፋ ነበር።

ያን ጊዜ ለመኖር አንዴ እንኳን አልጸለይኩም፣ እንዲያውም ይሻለኛል ብዬም አላሰብኩም ነበር። እጸልይበት የነበረው ነገር ቢኖር እነዚያን ሰዎች በተመለከተ እግዚአብሔር ዓላማውን እንዲገልጽ ብቻ ነው። በጉዳቱ በጣም ሕመም ይሰማኝ ነበርና ለረዥም ጊዜ አላገንምኩም። ከቀን ወደ ቀን የተሻለ ጤንነት አይሰማኝም ነበር።

አንድ አሳብ መጣልኝ፤ ምናልባት ወደ ትውልድ አገሬ ሄጀ ለተወሰነ ጊዜ መቆየት አለብኝ ብዬ አሰቤ ነበር። ግን እንዳልሄድም በጉዳዩ እጸልይበት ነበር። ወደ ቁጫ (ትውልድ አገሬ) በምመለስበት ጊዜ የጎፋ ሰዎች፣ «ወደ አገሩ የተመለሰበት ምክንያት እምነቱን ስላልተቀበልን ነው» ይሉኛል፤ መታመሜንም ይረሱታል ብዬ አሰብኩኝ ።

ጓደኞቼም፣ «እዚህ ተቀምጠህ እንዲህ ለምን ትሠቃያለህ? በእርግጥ አሁን እዚህ የምትሆንበት ትክክለኛ ጊዜ አይደለም። እነዚህ ሰዎችም በክርስቶስ ለማመን የተዘጋጁ አይደሉም። በትውልድ አገርህ በቁጫ መሬትና የእርሻ ሰብል አለህ። ስለዚህ ለተወሰነ ጊዜ ወደ ቁጫ ብትመለስ የተሻለ ነው። እዚህ ስላለው እርሻህ የምትጨነቅ ከሆነ እኛ እንጠብቅልሃለን። ወይንም ልጆቻህን ወይም ወንድምህንና እጎትህን እዚህ ሰብልህን እንዲጠብቁልህ ትተህ መሄድ ትችላለህ። ወደ ቁጫ ብትመለስ ለጤናህ መልካም እንደሚሆን አይመስልህም?» አሉኝ።

አሳባቸውን በልቤ ከተቀበልኩ በኋላ። ጓደኞቼ የሚሉኝ ሁሉ እውነት እንደሆነ ተረዳሁ። ያቀረቡልኝ ምክንያት ግን በቂ እንዳልሆነ

ነገርኳቸው። «ቁጫን ተሰናብቼ የመጣሁት ወንጌልን ለመስበክ ነው። እንዴት አድርጌ ወደ ትውልድ አገሬ እመለሳለሁ?»

«ጌታ ሆይ፣ ወደ ትውልድ አገሬ ከምሄድ እዚህ ልሙት እባክህ ውሰደኝ ብዬ ጸለይኩ።

«እንዲያውም ወደ ቁጫ ከምሄድ ወደ መንግሥተ ሰማያት ብሄድ ይሻለኛል። በተጨማሪም፣ «እኔ ለራሴ ይህን ቦታ አሁን ብለክ፣ ሰዎች በእኔ ወንጌላዊነት ተስፋ ይቆርጡና በሌላውም እንዲሁ ተስፋ የሚቆርጡ ይሆናሉ» አልኩ።

በዚያን ጊዜ፣ ለሁለተኛ ጊዜ ስታመም አሁንም ዳግመኛ አቤቱታ ለእግዚአብሔር አቀረብኩ። ብዙ ሰዎች እንዲያምኑ አስፈላጊውን ነገር ሁሉ አደርጋለሁ። መሞት አስፈላጊዬም ከሆነ ለመሞትም ፈቃደኛ ነኝ።

በሞት አፋፍ ላይ

ይህ ከእኔ ታሪክ ፊት ለፊት የሚሄድ ነገር ነው። በቤቱ ላይ ጣራውን እየሠራን ውለናል። ማታ ደግሞ የጥምቀት ሥነ ሥርዓት ለማክናወን ዕቅድ ይዘናል። የጥምቀትን ሥነ ሥርዓት ማታ ለማድረግ የፈለግንበት ምክንያት የአካባቢው ባለ ሥልጣኖች ስለሚያስፈራሩን ነው። እኔ በጣም እየታመምኩ ከመሆኔም በላይ፣ ከፍተኛ ራስ ምታትና ትኩሳት ይዘኛል። እንደዚህ ሆኜ አሥር ሰዎችን ወደምናጠምቅበት የማጥመቂያ ቦታ ሄድኩኝ።

በጥምቀቱ ቦታ ትኩሳቴ በጣም አየሰብኝ። በደረጃ እየተሳብኩኝ በአካባቢው ወደሚገኝ ቤት ደረስኩና በወለል ላይ ለመተኛት ወደቅኩኝ ። በሚቀጥለው ቀን አቶ አንድሪ ሪጋሮ የሚባል ሰው እንደ መሸከም አድርጎኝ የላ ወደሚባል ቦታ አደረሰኝ። በወቅቱ ሕሊናዬን ስቼ ስለነበር ከአንዱ ቦታ ወደ ሌላ ቦታ ሲያንቀሳቅሱኝ አላውቅም ነበር። ሰዎች ምን እያደረጉኝ እንዳሉና እኔም የት ቦታ እንዳለሁ አላስታውስም ነበር።

አዲስ ክርስቲያን ወደነበረኝ አንዲት ሴትዬ ቤት ወሰዱኝ። ሴትዬ የጥምቀት በእንግድነት ተቀብላ ልታስተናግደኝና ልትንከባከበኝ በጣም ደስ አላት። ወደዚህ ሴትዬ ቤት ባደረሱኝ ጊዜ የት እንዳለሁ በትክክል አላስታውስም ነበር። ምን እንደማደርግም አላውቅም ነበር።

በዚያ ቤት ውስጥ የእናቴ ዕድሜ ያህል የነበራቸው ሽማግሌና አሮጊት ነበሩ። ታምሜ በነበርኩበት ቦታ ሆኜ ስለ ጌታ አየሱስ አዳኝ ነት ለአሮጊቷ ነገርኳቸው።

አንዳንድ ሰዎች ግን፣ «እርሳቸው ለራሳቸው ማየት የተሰጠቸው አርገት ናቸው፣ ለምን ታስጨንቃቸዋለህ?» ይሉኝ ነበር።

አርገቷም መልሰው፣ «እባክህ ልጄ መሐሪ እንዲህ ዓይነት ነገር ለምን ትናገረኛለህ? ሕይወቴ እያለቀ መሆኑን አታይም? ዓይኔም ማየት አይችልም። ሞቴን ብቻ እየጠበቅኩኝ ነኝ። ስለኔ ለምን ትሰበክኛለህ?» አሉኝ።

እኔም መልሼ፣ «በኢየሱስ ክርስቶስ ቢያምኑ፣ የዘላለም ሕይወት ተካፋይ ይሆናሉ። ኢየሱስ ክርስቶስ ሕያው ነው። ለዘላለምም የሚኖር ነው። የእርስዎ አካል ወደ አፈር ቢመለስም፣ ጌታ ኢየሱስ ግን አዲስ ሕይወት ይሰጥዎታል» ስላቸው።

«ይህ የምትናገረኝ እውነት ነው? መሐሪ፣ እውነትህን ነው?» እያሉ ደጋግመው ጠየቁኝ።

እኔም፣ «አዎን፣ እውነት ነው» ብዬ አረጋገጥኩላቸው። «በሥጋዊ አካል እንሞታለን፣ ነገር ግን በክርስቶስ አዲስ ሕይወት እናገኛለን። ሥጋዊው ሞት አዲሱን ሕይወት ለማግኘት የምንሸጋገርበት ነው።»

ለጥቂት ጊዜ ውይይቶቻችንን ቀጠልን። አርገቷም ብዙ ጥያቄዎችን ጠየቁኝ። እኔም መልስ ሰጠኋቸው። በመጨረሻም እንዲህ አልኳቸው፣ «አሁን እጅዎን ለእግዚአብሔር ለመስጠት ዝግጁ ነዎት?» አልኳቸው።

እርሳቸውም «እሼ፣ ሰይጣንን ክጃለሁ። ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ግል አዳኝ አድርጌ ተቀብዬዋለሁ» እያሉ ቃሉን በመደጋገም ሁለቱንም የገረጡ ክንዶቻቸውን ወደ ላይ አነሡ።

«ዳግመኛ ጌታዬን አልክደውም» ይበሉ አልኳቸው። ምንም ሳያመነጉ ቃሉን ደገሙልኝ።

«የኢየሱስን መስቀል እሸከማለሁ። ወደሚመራኝ ሁሉ እከተለዋለሁ» ይበሉ አልኳቸው። ይህንንም ደገሙልኝ።

«ወደ አርጌ ሕይወትዎ ላለመመለስ ወስነዋል? ሳያቋርጡ ወደ እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ይጸልያሉ? ዳግመኛ ወደ ጠንቋይ ቤት አይሄዱም?» ሁሉንም ጥያቄ በመስማማት መለሱልኝ።

«አሁን የኢየሱስ ክርስቶስ ተከታይ መሆንዎን ለሌሎች ሰዎች ይናገራሉ?» አልኳቸው። «አዎን፣ እናገራቸዋለሁ» ብለው መለሱልኝ።

እኔም «ሕይወትዎን የሰጠዎት እግዚአብሔር ብርታትን ይሰጥዎት» አልኳቸው።

እርሳቸውም፣ «አሜን! አሜን!» አሉ። ከዚያ በኋላም እኔ ራሴን ሳትኩኝ።

ጓደኛዬ ኢርጋቶ መጥቶ ያስታምመኝ ነበር። እውነት ይሁን ውሸት ባለውቅም ለአርባ ቀን ሙሉ ራስህን አታውቅም ብሎ ጓደኛዬ ነግሮኛል። የት እንዳለሁ ማስታወስ እንደ ጀመርኩ (ወደ አዕምሮዬ እንደ ተመለስኩ) አቶ ዓለሙ ሊጎበኘን መጣ። ምን ያህል ታምሜ እንደ ከረምኩ ተመለከተኝ። ቆሞም በቋንቋችን ሳይሆን በአማርኛ ጸለየልኝ። እንባ ከዓይኑ እንደ ውኃ ይወርድ ነበር። ያን ጊዜ ነበር ወደ ልቤ የተመለስኩት።

«ጋሼ»፣ አልኩት ጎርጎን ባለ ድምፃ የአቶ ዓለሙን ትኩረት እየሳብኩኝ።

እርሱም፣ «አቤት» አለኝ።

«ለምን እንደዚህ እያለቀክ ትጸልያለህ?» ብዬ ጠየቅኩት። እርሱም «እግዚአብሔር እየተወን ነው? ለምንድን ነው የሚወስድህ? ያለአንተ እኛ ብቻችንን ምን ልንሠራ ነው? አትለየን። የእግዚአብሔር ቃል የበለጠ እንድታስታምረን እንፈልጋለን» አለኝና እንደገና ዓይኑ በእንባ ተሞላ።

እኔም መልሼ፣ «ጋሼ፣ እንደዚህ አትጸልይ» ስለው። «ለምን?» አለኝ ጠየቀኝ።

«ምክንያቱም ጸሎትህ ተመልሶልኛል። ዛሬ የመጣሽው እኔ በሕመሜ ምክንያት ወደ አገሬ እንዳልመለስ ልትጸልይልኝ ነው። እኔም ወደ አገሬ እንዳልመለስ ለእግዚአብሔር አቤቱታ አቅርቤአለሁ። ወደ ቁጫ ከምመለስ እዚህ ብሞት ይሻለኛል። ክሕመሜ የተነሣ ወደ ትውልድ አገሬ ለመመለስ አልፈልግም። አሁን ጸሎትህ ተመልሶልኛል። አቤቱታዬም ተፈጽሞልኛል። አሁን ግን ልሞት ነው። እንድድን እንኳን አትጸልይልኝ።»

ምን እናገር እንደነበር ብዙውን አላውቅም። አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ሲናገሩ እስማቸዋለሁ። አንዳንድ ጊዜ እሰላሰሁ፣ እጠጣሰሁ። ጓደኛዬ ወደ ሶዶ ሄደውም ከዶክተር ባርሎው መድኃኒት አምጥተውልኝ አስውጠውኛል፣ ምናልባትም ረድተውኛል።

ከከባድ ሕመሜ የተነሣ አልተነሣሁምና ቀኝ ጎኔ እያበጠብኝ ነበር ። የትኩሳቴ መጠን የሰውነቴን ቆዳ የለወጠው ከመሆኑም በላይ፣ ከንፈሮቼ

እየተላላጡ ቅርፊት ይነግሳቸው ጀመር። በመጨረሻ ግን ዳንኩና ወደ ስብከቴ ተመለስኩኝ። እግዚአብሔር ይመስገን።

ቸግሩ ማለቂያ የሌለው ይመስላል!

ትልቅ ቤት በመሥራታችን በጣም ተደስተናል። ቢሆንም ከአካባቢው ባለሥልጣናትና ከመሬት ከበርቴዎች የሚመጡብን ቸግሮች እያየሉና እየጨመሩ መጥተዋል። ወደ አዲስ አበባ ሄደን ከበላይ ያመጣነው ወረቀት ሕግን እስካልተቃወሙ ድረስ መጽሐፍ ቅዱስን ማስተማር ይችላሉ በፈለጉትም መንገድ እግዚአብሔርን ማምለክ ይችላሉ የሚል ነበር። ያ ወረቀት ግን የሚደርስብንን ቸግር አላቃለለልንም።

አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች በዱላ ይደበደቡ ነበር፤ አንዳንድ ጊዜም ያለ ምክንያት ይታሠሩና ወደ እስር ቤት ይገባሉ። ይህ ደግሞ በተለይ የሚበረታው የጥምቀት ሥርዓት ልናስፈጽም መሆኑን የማያምኑ ሰዎች በሚሰሙበት ጊዜ ነበር።

በጎፋ ሥራ የጀመርነው ከ1941-1942 ዓ.ም ላይ ነበር። እጅግ ብዙ ሰዎች በእምነታቸው ምክንያት ለእስር ተዳርገዋል። በአንድ ቦታ አሥራ አንድ ሰዎች ለሁለት ወር በቡልቂ ከተማ ታሥረዋል። በዚህን ጊዜ ሳልታሰር በመቅረቴ በእሥር ላይ የነበሩትን ክርስቲያኖች ለመርዳት ችያለሁ።

እነዚያ ክርስቲያኖች ወደ ቡልቂ ተወስደው ስለታሠሩ ከርቀቱ የተነሣ ቤተሰቦቻቸው ምግብ ለማቀበል አልቻሉም ነበር። አንዳንድ ጊዜ ገንዘብ አምጥተው ሰእኔ ይሰጡኝ ነበር። ብዙውን ጊዜ አህያ እየነዳሁ ሦስት ቀን ሙሉ ተጉዣ ከገበያ በቆሎ ገዝቼ ካመጣሁ በኋላ፣ እጎቴ ፈጭታኛ ቂጣ ጋግራ፣ ጎመንም አዘጋጅታ ታቀርብና ባለቤቴ ደግሞ በጀርባዋ ለእሥረኞቹ ታደርስላቸዋለች። ይህ ከባድ ቢመስልም ብዙ ክርስቲያኖችም ረድተውናል።

የባለሥልጣናቹ ዋና ዓላማ ፀረ ማኅበራዊ ነው የሚሉትን እንቅስቃሴ ለማስቆም ነበር። አሳዳጆቻችን ክርስቲያን ከመሆናችን በፊት የኖርነውን ሕይወት ብቻ እንድንኖር ይፈልጋሉ። በእርግጥ፣ ያንን በፍጹም አናደርገውም።

በ1943 ዓ.ም አካባቢ እንደ ወንጀለኞች የምንቆጠርበት ምንም ምክንያት ሊኖር እንደማይችል ተረዳን። በዚህም ምክንያት ነበር በጎፋ

የነበሩት ክርስቲያኖች እኔንና አቶ ዓለሙን ወደ አዲስ አበባ ለመላክና የማምለክ ነጻነት እንዳለን የሚያረጋግጥ ወረቀት እንድናመጣ የወሰኑት። ያ ሰእኔ ወደ አዲስ አበባ ስሄድ የመጀመሪያዬ ጉዞ ነበርና የፈለግነውን ወረቀት ለማግኘት እግዚአብሔር ረድቶን ይዘን ተመለስን። ነገር ግን አስቀድሜ እንደገለጽኩት፣ ነገሮች አልተሻሻሉልንም፣ ቸግሮችም አልቀለሉልንም።

አንድ ቀን በጸሎት ቤት ስብሰባ ላይ እንደ ነበርኩ፣ አንድ መልእክተኛ መጥቶ፣ «የሆኑ ሰዎች መጥተህ የወንጌልን መልእክት እንድትነግራቸው ይፈልጋሉ። እኔም ልጠራህ ተልኬ መጥቼአለሁ» ብሎ ተናገረኝ።

ለምን ወደ ጸሎት ቤታችን መጥተው ለመስማት እንዳልፈለጉ ባይገባኝም፣ ከመልእክተኛው ጋር ለመሄድ ራሴን አላምኜ ተነሣሁ። ወደ ተባለው ቦታ ወዲያው እንደ ደረስን ለባለሥልጣናቹ ምልክት ሰጣቸው። ወዲያውም ይጠባበቁ የነበሩት ባለሥልጣናት ተሻግሮቻቸው ወጡ።

«በየገጠሩ እየተዘዋወረ የሚሰብከው ወንጌላዊ ይህ ነው» አላቸው።

ሁልጊዜ ሰዎች እውነተኛ ሥራዬን እየገለጹ ሲከሱኝ ደስታ ይሰማኛል። በዚህ ጊዜ ለሦስት ሳምንት ብቻ አሥረው ለቀቁኝ። አንዳንድ ጊዜ ማስፈራራታቸው ሰዎችን ተስፋ የሚያስቆርጥ ቢሆንም፣ አንዳንድ ጊዜ ግን የሚጎዳቸው አይሆንም። በዚህን ጊዜ ብዙ ክርስቲያኖች ስደቱንና ማስፈራራታቸውን አልፈሩም ፤ እንዲያውም እጅግ ብዙ ሰዎች ወንጌልን ለመስማት ይፈልጉ ነበር። ብዙ ሰዎችም ማመን ጀመሩ።

እኔ ደግሞ ያን ጊዜ ለባጋ ቅርብ በሆነው ዳዳ በሚባለው ቦታ እስብክ ነበር። ጸሎት ቤት ተሠርቶ በዛ ያሉ ሰዎች እየተሰበሰቡ በየእኩዱ ለማምለክ ይመጡ ነበር። በተጨማሪም አይከኔ ወደሚባል ቦታ ሄጄ ማስተማርን ቀጠልኩኝ። እዚያም የጸሎት ቤት ተሠርቷል። በቃንቾ ሄደን መስበክ እንደ ጀመርን ቸግርም አብሮ ተቀሰቀሰ። ከስደት ያልቅ ቃሉ ተስፋፍቶ እዚያም የጸሎት ቤት ተመሠረተ። ከዚያም ቤኔ ወደሚባል ቦታ ተንቀሳቀስኩ፣ ከዚያም መሎ ወደሚባለው ቦታ በመሄድ በእነዚህ ቦታዎች ሁሉ ለቡድንና ለግለሰቦች ወንጌልን በሰፊው ለመመስከር ችያለሁ። ጌታም ቃሉን ባርኮ ብዙ ሕዝብ ወደ ደኅንነት መጡ።

በ1945 ዓ.ም ወይም በ1946 ዓ.ም ውስጥ ናና የሚባል ወንጌላዊ ወደ ጎፋ ደረሰ። ያኔ በአሪ አካባቢ አሥራ ሁለት ማኅበራት እንደነበሩ ያስታውሰ ነበር።

ዳግም መታሰር

በእነዚያ በተለያዩ ቦታዎች እየተዘዋወርኩ በአገልግሎቱ ሰራተኛት እያሳየሁ በነበርሁበት ወቅት እንደገና ታመምኩኝ። በዚህን ጊዜ መጥፎ በሽታ በደረቴ ይሰማኝ ጀመር። ዶክተር ባርሎው በወላይታ ሶዶ ኤስ አይ ኤም ሆስፒታል እንዳሉ አውቅ ነበር። ስለዚህ በቀጥታ ወደ ሶዶ ሄጄ የእርሳቸውን ምክር ለመጠየቅ ወሰንኩኝ። በተጨማሪም በ1951 ዓ.ም የተጀመረውን የኤስ አይ ኤም ሥራን ለማሰፋት ሚስተር ዲክ ማክሊን የሚባሉ ሚስጥናዊ ወደ ቡልቂ የመጡበትም ወቅት ነበር። እኚህ ሰው ብዙውን ጊዜ በመጓጓዣ የሚረዱን ነበሩ።

ይሁንና ወደ ሶዶ ከመጓዝ በፊት ዳግመኛ ታሠርኩኝ። ወደ ወህኒ ካሰገቡኝ በኋላ የዚያ አካባቢ ዳኛ እስኪመጡ ድረስ ታሥራ እንደምቆይም ነገሩኝ። እንደ አጋጣሚ የአውራጃ አስተዳደር ጸሐፊ የነበረው ሰው ዳኛ ነኝ እያለም ያስመስላል። ይህ ሰው ለገንዘብ የነበረው ፍላጎት በጣም ከፍተኛ በመሆኑ ብዙ ጉዞ ቢሰጡትም አሁንም የበለጠ ገንዘብ ይፈልግ ነበር።

«መሐሪ፣ ለምንድን ነው የታሠርኩው? እዚህ ታሥረህ መቆየት አይኖርብህም። አሁኑኑ ተፈትተህ ወደ ቤት መሄድ ቀላል ነው» አለኝ በየነ አብርሃም የተባለው ዳኛ።

ምን እንደ ፈለገ ስለማውቅ ለንግግሩ ትኩረትና ቦታ አልሰጠሁትም።

«ማድረግ ያለብህ ምንድን ነው መሰለህ። ለእኔ ስድስት ብር፣ ለአስተዳደሪው ስድስት ብር፣ በድምሩ አሥራ ሁለት ብር ከሰጠኸን ወደ ቤትህ መሄድ ትችላለህ» አለኝ።

«በፍጹም የማይቻል ነው! ጉዞ በፍጹም አልሰጥህም፣ አንዳች ነገር አልከፍላለሁም» ብዬ መለስኩለት።

«በእኔ በኩል መልካም ነው» አለኝ። በዝቅተኛ ድምጽ ቁጣውን ለመደበቅ እየሞከረ። «ካልከፈልክ እንግዲህ እዚህ ትኖራለህ» አለኝ።

«ሰእኔ ጥሩ ነው» አልኩት። «ያለምንም ቅድመ ሁኔታ (ማረጋገጫ) ከአሥር ለመፈታት ለአንተ ጉዞ ልሰጥህ? ዳግመኛ እንደዚህ ዓይነት ጥያቄ ባታነሣብኝ ይሻላል» ብዬ ቁርጥ ያለ ተመሳሳይ መልስ ሰጠሁት።

ለራሴ ጠላት እያበጀሁ እንደነበር አውቅ ነበርና ጥንቃቄ ማድረግ እንዳለብኝ ተገንዝቤአለሁ። ሰውየው የሥነ ልቦና ውጊያ መዋጋት ተሳነው። እኔም አሸነፍኩ። እንዳሸነፍኩት በተረዳ ጊዜ ሊደበድብኝ ጥቃቅን ምክንያቶች ይፈልግብኝ ነበር። አሁንም ምክንያት አጣ፣ በድጋሚ አሸነፍኩት። ውይይታችንን ማንም አልሰማም ነበር።

በከተማ ውስጥ ዋልዳ መንታሶ የሚባል እኔ በታሰርኩበት ፖሊስ ጣቢያ ዘበኛ የነበረ ሰው ነበር። ያን ጊዜ እኔ ሰላልተፈረደብኝ «ትልቁ ወህኒ ቤት» በሚባለው አልታሠርኩም። አንዳንድ ቦታ ወህኒ ቤት ሲባል ሌላኛው ፖሊስ ጣቢያ ይባላል። በፖሊስ ጣቢያ ሁኔታው በጣም የከፋ ነበር። ይህ ወታደር ሁልጊዜ እንደ ጓደኛ ይቀርቦኛል። ነገር ግን ብዙም ሳልቆይ ወደ ከፍተኛ ችግር ውስጥ ሊያስገባኝ እንደሚችል ተረዳሁ።

በፖሊስ ጣቢያ ውስጥ በቆየሁ ጊዜ፣ የተወሰኑ እሥረኞችም እዚያው ነበሩ። አንዳንዶቹ ነፍሰ ገዳዮች ነበሩ። እኔም እዚያው ፊደልን መጻፍና ማንበብ እንዳስተምራቸው ተፈቀደልኝ። በዚያውም እሰብክላቸው ነበር።

አንድ ቀን ንባብ እያስተማርኳቸው በነበርኩበት ወቅት ይኸው ወታደር ወደ እኔ ቀርቦ፣ «የማቴዎስ አባት ለመሆኑ ዛሬ ምግብ ቀምሰዋል?» አለኝ። በፖሊስ ጣቢያ እሥረኞችን መንግሥት አይቀልብም፣ ምግቦቻቸውን የሚያቀርቡላቸው ቤተሰቦቻቸው ናቸው። «ቤተሰቦቼ ገና ምግብ አላመጡልኝም» ብዬ መለስኩለት።

እሥራት ሲመጣ ምንጊዜም ከታሠሩት ሰዎች ይበልጥ ችግሩ የሚበዛው በቤተሰቦቻቸው ላይ ነው። ቤተሰቦቻቸው ለታላላቅቶ በየቀኑ ምግብ ማመላለስ ነበረባቸው።

«ይህ ገንዘብ ሌላ ሰው የላከልህ ነው ተቀበልና ሄደህ ዳቦና ሻይ ግዛበት» አለኝ።

በርግጥ ሰእኔ የሚለኝ አዲስ ነገር አይደለም። ሰዎች ብዙውን ጊዜ ለወህኒ ቤት ዘበኞች ገንዘብ ይሰጣሉ። ይህ ከተደረገላቸው እሥረኞቹ («አደገኛ» ወንጀለኞች የተባሉትም እንኳን ቢሆን) ወደ ከተማ ወጣ ብለው ተናፍሰው እንዲመለሱ ዘበኞቹ ሊፈቅዱላቸው ይችላሉ።

«እኔ አልወጣም። ከወጣሁኝ ችግር ሊመጣብኝ ስለሚችል አልወጣም አልኩኝ። ታግሪዎቼን ፊደልና እንዲሁም መጻፍና ማንበብ አስተምራቸዋለሁ። እኔም ዘበኛውን፣ እባክህ እኛን ተወንና ሂድልን» አልኩት።

እርሱም መልሶ፣ «ዛሬ እዚህ ማንም የለም። የጣቢያው ኃላፊ እኔ ብቻዬን ነኝ። ቀን ሙሉ እንኳን ብትውሉ ማንም የሚያውቅ የለም። ወደ ከተማ ወረድ ብላችሁ ሻይና ዳቦ በልታችሁ ለመመለስ ግማሽ ሰዓት ብቻ ይፈቅዳችኋል» እያለ በላላ ድምፅ ሊያሳምንን ይሞክር ነበር።

«ገንዘቡን ለመቀበል ካልፈለግክ፣ እኔ ግድ የለኝም። ለሌላ እሥረኛ ልሰጥ እችላለሁ። የተሰጠኝም ለእሥረኛ ልሰጥ ስለሆነ ለሚቀበለኝ እሰጣለሁ» አለኝ። መቼም ወጥመድ ውስጥ ነው የገባሁት። ገንዘቡን ተቀበልኩትና ወደ መንገድ ወጣሁ። ከመቶ ሜትር የበለጠ አልተራመድኩም፣ ወዲያው የአውራጃው ጸሐፊ የተባለው ከጤሻ ውስጥ ወጥቶ ከፊቴ ድቅን አለብኝ።

ወዲያውም እኔን እያየ ሊያስደነግጠኝም እየሞከረ ይጮህ ጀመር። «እስረኛ እያመለጠ ነው! ድረሱልኝ ኡኡ! እስረኛ አመለጠ! ያዙልኝ» እያለ ጩኸቱን አቀለጠው። ይህ ሁሉ የሚሆነው በአፍታ ስለነበረ አንድ ነገር ለመናገር ምንም ጊዜ አልሰጠኝም። ለመሸሽ መሞከር የሚቻል ቢሆንም እንኳ የበለጠ ነገርን እንደሚያባብስብኝ አውቃለሁ። ወዲያው ሰዎች በድንገት ከየአቅጣጫው እየዘለሉ ወጡ። ሰውየውም የበለጠ እርዳታ በመጠየቅ ተጨማሪ ሰው እንዲወጣ ይጮህ ነበር። እንደ አደገኛ ወንጀለኛ አድርገውም ከበቡኝ። አሥር ሆነው እያመለጡ ነበር በማለት እየጮኸ እኔን እየገፈተኝ ወደ አንድ የተከፈተ ቤት አስገቡኝ።

ይህ ሁሉ የሚሆነው ወደ ማታ አሥራ ሁለት ሰዓት ላይ ነበር። በርና የሚባል የአካባቢው ሰው ባንዲራ ሲያወርድ ጩኸት ሰምቶ ወደ ግርግሩ ቦታ እየተጣደፈ ደረሰ።

አሁን ደግሞ ያስያዘኝ የአውራጃው አስተዳደር ጸሐፊ ወደ ቤት ገባና በሩን በርግጫ ሲለው በሩ ተሰበረ። ፈጥኖም ወደ ቤት ገባና ገፍትሮ የለበሰኩትን ነጣ ያለ ኮት አወለቀብኝ። ከላይ የለበሰኩትን ሽማ ካነሣ በኋላ ሱሪዬን ለመቅደድ ሞከረ። ይህ ሁሉ ሲሆን ሌሎች ሦስት ሰዎች በዱላ ይደበድቡኝ ነበር።

ዋና ጸሐፊው አሁንም እየገፈተኝ ወደ ውጪ አወጣኝ። በበሩ በኩል ገፍትሮ መንገድ ላይ ጣለኝ። ከድብደባ ሊያድነኝ ይሁን ወይም ሰቅሎ ሊገድለኝ ነገሩ አልገባኝም።

እኔም፣ «አቤት! አቤት!» እያልኩ እጮህ ጀመር። «እስረኛ ከሆንኩ፣ ለምን ትደበድቡኛላችሁ? የሠራሁት ወንጀል ካለም ምን እንደሆነ ንገሩኝ። በአገሪቱ ሕግ መሠረት ፍርድ ቤት ቀርቤ መልስ ልሰጥ እችላለሁ። እንዴት በዱላ ታስደበድቡኛላችሁ? አቤት! አቤት!» እያልኩኝ ጩኸቴን ቀጠልኩኝ።

ማንም ትኩረት ሰጥቶ አልሰማኝም። መንገድ ተላላፊዎቼም ወደ እኔ ሳይመለከቱ መንገዳቸውን ይቀጥሉ ነበር። ማንም ሰው እርዳታ ሊያደርግልኝ የሞከረ አልነበረም።

ለብቻዬ ተለይቼም ጮክ ብዬ፣ «እናንተ ካልሰማችሁኝ፣ እግዚአብሔር ይሰማኛል። እግዚአብሔር ይረዳኛል። አሁን እርሱ ይረዳኛል» አልኩኝ።

እስካሁን ማንነቴን ያስተዋለ አልነበረም። አስቀድሞ ወደ ነበርኩበት ፖሊስ ጣቢያ ከመመለስ ይልቅ፣ እየገፈተኝ ከከተማ አልፎ ወደነበረው ቤት ወስዳኝ። ቦታው ለመድረስ ረዥም ገዞ ማድረግ ያስፈልገኛል ነበር። መንገዱም ጎድጓዳ ሲሆን፣ ዝናብም ይዘንብ ነበር። ሰዎቹም ሳያቋርጡ በመደብደብ ይረጋግጡኝም ነበር። ዝናቡ በቆርቆሮ ክዳን ላይ በኃይል ይዘንብ ነበር። ጊዜውም እየጨለመ ሄደ። በዚያ ፖሊስ ጣቢያ አንድ እሥረኛ ብቻ ይታይ ነበር። ስሙም አሳ የሚባል ሲሆን፣ የታሠረውም በመግደል ወንጀል ነው። ዘበኛውም ግራ እጅን ከእሥረኛው ቀኝ እጅ ጋር አያይዞ በሰንሰለት አሠረኝ። ሰውየው በእግር ብረት ታሥሮ ነበርና የእኔንም እግር በእግር ብረት አሠረኝ። በሁለታችንም እግር ብረት መካከል ትንሽ ክፍተት ብቻ ስለነበረው ለመራመድ አንችልም ነበር። ሰውየው እንደ ሕፃን በእጆቹና በእግሮቹ ይሄድ ነበር። የታሠርንበት ክፍልም በጣም የቆሸሸና በተባይ የተሞላ ነበር። በዚያን ጊዜ በቁንጫ፣ በቅማልና በትጋን መነከስ ለእሥረኞች ተጨማሪ ቅጣት ነበር። በቀድሞ ጊዜም እሥረኞቹ የሚተኙበት ሣር ይሰጣቸው ነበር። በዚህ ክፍል ግን ከተጠራቀመ ቆሻሻ በስተቀር ምንም የለም። በመጨረሻ ግን እኔ በዙሪያው እየተሳብኩኝ ጥቂት ወረቀቶቼንና የሰንበሌጥ ሣር አግኝቼ መደብ መሳይ ከፍታ ባለው ወለል ላይ ለማንጠፍ ቻልኩኝ። በአጠቃላይ ለመኝታ የሚመች ባይሆንም፣ መቼም

ከምንም ቦታ ይሻል ነበር። እኔም በዚያ አባራ ላይ እጋደም ነበር። በአባራውም ውስጥ ከመሬት የፈለቁ እስኪመስሉ ድረስ እጅግ ብዙ ቁንጫዎች ነበሩ።

ማጅራቴን ያመኛል? ጆርባዬ ሰንበር አበጅቶ ያመኝ ነበር። ሰዎቹ ጆርባዬን፣ ፊቴንና እግሮቼን በዱላ ቅጥቅጥ አድርገው ነበር የደበደቡኝ ። መቀመጫዬ ብዙ ሰንበር አበጅቶ ጠቁሯል። በጡጫና በዱላ ከንዶቼና መላው የሰውነቴ ክፍል ሁሉ በድብደባው ተጎድቷል። ከዱላቸው የተረፈ የሰውነቴ ክፍል አልነበረም። መላው አካላቴ አብጠ ያመኝ ነበር። በመሃል ከተማ ሰዎቹ እየገፈታተሩ በወሰዱኝ ጊዜ ጋይለኛ ዝናብ ስለደበደበኝ ልብሴ እንዳለ ርሷል። ብርዱ እስከ አጥንቶቹ ዘልቆ ስለገባ ያንዘፈዘፈኝ ነበር። የምቀይረው አንሶላ እንኳን ስላልነበረኝ የረጠበውን ሳላወልቅ ለመቆየት ተገደድኩኝ። በሚቆረቆረው ቦታ ላይ እየተንቀጠቀጥኩ ተጋደምኩ። ሥቃይ ከመብዛቴ የተነሣ ተማርሬ ሞትን እመኝ ነበር። ቶሎ ብሞትና ከዚያ ሁሉ ሥቃይ ብገላገል እመርጥ ነበር።

ለመተኛት በፍጹም አልቻልኩም። ጥቅልል ብዬ ተኝቼ ሙቀት ለማግኘት እጥር ነበር። ወዲያው አንድ ሰው ከበር ቆሞ፣ «ማን ነህ?» ብሎ ጠየቀኝ።

መልአክ ታየ

በድምጹ ወዲያው አወቅኩት፣ ሌላው ፖሊስ ነበር። «እኔ ነኝ፣ መሐሪ» አቃሰኩኝ። ሰውየውንም አስታወስኩት። ልቤ ቀለጠ። እንደማይረዳኝ እርግጠኛ ነበርኩ።

ፖሊስ ከመሆኑ በፊት ግብር ሰብሳቢ ነበር። እንደ ሌሎቹ ከፍተኛና ዝቅተኛ ባለሥልጣኖች እርሱም በአቅሙ ትንሽ ንጉሥ ነበር። አንድ ቀን እኔ ለሰብከት ሄጄ በነበርኩበት ወደ ቤቴ መጥቶ የምታርሰው መሬት ሕጋዊ ያልሆነ ነው ብሎ የቤቴን በር ሰብሮ በመግባት እቤት የነበረውን ዕቃ ሁሉ ወደ ውጪ በመወርወር ልጆቼን በማስፈራራት ሰብስቦ ለእርሱ እንዲሠሩለት ያስገድዳቸው ነበር።

ወደ ቤቴ ተመልሼ ይህ ሰው የሠራብኝን ሁሉ ሳይ ክስ መሠረትኩበትና ታሠረ። ያን ሁሉ በደል ሊፈጽምብኝ የቻለው ያለ አንዳች ምክንያት እንደነበረም አስመሰክርኩበት። ከተቀጣም በኋላ

የወሰደውን ንብረቴን ሁሉ መለሰልኝ። በንብረተሰቡም መካከል አላፍራዎለሁ። ታዲያ እንዴት ይረዳኛል ብዬ እጠብቀዋለሁ?

«አሃ አንተ ነህ ? እዚህ ምን ትሠራለህ? ምን ዓይነት መጥፎ ድርጊት ብትሠራ ነው እዚህ እስካሁን የቆየኸው?» አለኝ። እኔም ከአነጋገሩ በመነሣት ከዚህ ሁሉ በኋላ ሊረዳኝ ይችላል ብዬም በራሴ አሰብኩ።

«ማንንም አልሰደብኩም። የማንንም ንብረት አልሰረቀሁም። የማንንም ሚስት አልደፈርኩም። (በዚያን ጊዜ ከፍተኛ ወንጀል ተብለው የሚጠቀሱና ሰዎችን ለእሥር የሚዳርጉ ሦስት ከባድ ጥፋቶች እነዚህ ነበሩ።) ለእኔ ግን ይህ እሥራት የደረሰብኝ ወንጌላዊ በመሆኔ ብቻ ነው። ዕርዳታውን እንዳልለምን ሕመምና ድካም እየተሰማኝ ስለነበረ አልቻልኩም። ምን እንደተፈጸመብኝ ግን በአጭሩ አስረዳሁት።

የረጠበ ልብስ እንደ ለበሰኩና በጣም እንደ በረደኝ ተመልከተኝ። ምንም ነገር እንዳልሞሽ ሁለቱም ግልጽ ነበር። በከተማው ውስጥ ተከሥቶ የነበረውን ሁካታ (ረብሻ) ስለሰማ ክፉኛ እንደ ተደበደብኩ አውቋል። ይህን ሁሉ ለእርሱ መንገር አስፈላጊ አልመሰለኝም ።

«ምን እንደማደርግ እስቲ አያለሁ?» አለኝና ወደመጣበት ተመለሰ።

ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ወፍራም ካፖርት ይዞ ተመለሰና በቀዳዳ እየገፋ አስገባልኝ። የግሉ ካፖርት እንደሆነም አወቅኩ። በከፍተኛ ሁኔታ (ሰሜት) አመሰገንኩት። ለራሴም ካፖርቱን ለበሰኩኝ። በወለሉ ላይ ተመልሼ ተጋደምኩኝ። ቀስ በቀስም እየተሻለኝ እንደሆነ አስተዋልኩኝ። እየቆየሁ ስረዳም የተወረወርኩበት ክፍል ሰፊ እንደሆነ አየሁና ምናልባት ሌሎች ታሣሪዎችም ሊኖሩ ይችላሉ ብዬ ገመትኩ።

በትልቁ ክፍል የነበሩትን እሥረኞች ጫጫታ ቀስቀሳቸው።

«መሐሪ፣ አንተ ነህ?» የሚል ጽምፅ ከጩላማው በኩል ጠራኝ።

«አዎን፣ እኔ ነኝ እዚህ ያለሁት» ብዬ በመጽናናት ሰሜት ኩርምት ብዬ ተናገርኩ።

ለካስ የአቶ ሰለሞን ድምጽ ኖሯል። ይህ ሰው በቁጫ በጣም ቃዋቂ የነበረ ሲሆን፣ ከባለሥልጣኖች ጋር በገንዘብ ጉዳይ ሳይሰማማ በመቅረቱ ጉዳይ እስኪጣራ ድረስ ወደ እሥር ቤት አስገብተውታል። ብዙ ሰዎች ፖሊስ ጣቢያውን ከመንግሥት ሆቴል የማይበልጥና የማያንስ አድርገው ገምተዋል። እዚያ መሆን መጥፎ የሆነ ማኅበራዊ ስም አያሰጥም።

ቦታው ሕዝባዊ ምሥጢር የሆነ ነው። ተቃዋሚህ ቀኙን ካገኘህ ቦፖሊስ ጣቢያው ጥቂት ሌሊቶች ማሳለፍ ትችላለህ። በሌላ መንገድ ደግሞ የበለጠ ተጽዕኖ ካሳደርክበት እርሱ እንዲታወቅ ማድረግ ትችላለህ። ይህ የጋራ የሆነ በየቡና ቤት የሚወራ ወሬ ነበር።

«ምን ሆነህ ነው እዚህ የገባሽው? አለና አቶ ሰለሞን ጠየቀኝ።

«አይ ምንም አይደለም»

«ሰትሠርቅ ይዘውሃል ወይ?» አለኝ። ስርቆት ያኔ በሁሉም ቦታ የተለመደ ነበር። በስርቆት መያዝ ማለት ውርደት ብቻ ሳይሆን ደደብነትም ነው።

«አይደለም? ምንም አልሰረቅሁም» ብዬ በረዥሙ ተነፈስኩኝ።

«እሺ ስርቆ መያዝ ደደብነት መሆኑን ካወቅክ እዚህ ለምን እንደ ታወርክ ንገረኝ። አንተን እዚህ በማግኘቴ በጣም እደነቃለሁ። ምን ሆነሃል? ለምንድን ነው እጅህን በሰንሰለት የታሰርከው? በእግረ ብረት አላሠሩህም? አሥረውሃል እንዴ?»

ጉዳዩን በዝርዝር ነገርኩት። ወደ ጎፋ የመጣሁት ወንጌላዊ ሆኜ ነው። ወንጌልን በመስበኬ ምክንያት እዚህ ለመታወቅ በቅቻለሁ አልኩት። «ለባለሥልጣኑ ጉዞ አልሰጥህም በማለቴም ተደብድቤአለሁ» ብዬ አስረዳሁት። ወዲያውም፣ «ወታደር! ዘበኛ!» ብሎ ወደ ውጪ ተጣራ።

መልስ ሲያጣም፣ እየጮኸም በሥራ ላይ የነበሩትንም ዘበኞች መጣራት ጀመረ። «ወታደር! ዘበኛ! የላችሁም እንዴ» እያለ ተጣራ።

በእንቅልፍ ላይ የነበረ ወታደር ወደ በሩ እየተራመደና እየተራገመ ለምን እንደቀሰቀሰው ለማወቅ ጠየቀው።

«ሰማ አንተ! ቁልፍ አምጣና የዚህን ሰውዬ የእጅ ሰንሰለትና የእግር ብረት ፍታለት። እርሱ የእኔ ወዳጅ ነው። አደገኛ አሥረኛ አይደለምና ልቀቀው። በአንድ ደቂቃ ውስጥ የእጅግን ሰንሰለትና የእግር ብረቱን ባትፈታለት፣ በአሥረኞች ላይ ሰብአዊነት የጎደለው ጭካኔ እንደፈጸምክ በመግለጽ በሕግ እክስገላሁ» አለው።

ወታደሩ በማስፈራሪያው ባይደነቅም፣ «አንድ መልካም ነገር፣ ሌላ መልካም ነገር ያስከትላል» እንደሚባለው ተረት አቶ ሰለሞን በጣም ሀብታም ሰው መሆኑን ያውቅ ነበርና አድርግ ያለውን ለማድረግ

ተሰማማ። ወዲያው መክፈቻ ቁልፎች አመጣና የእጅግን ሰንሰለትና የእግርጅን እግር ብረት ፈታልኝ።

አቶ ሰለሞን ለራሱ ያስመጣው የዘንባባ ኬሻና ወፍራም የብርድ ልብስ ነበረው። አብሬው እንድትኛም ጎተጎተኝ። በድካምና በተባዮች የተጎዳው ሰውነቴ በኬሻ የመተኛት ድሎት ከማግኘቴም በላይ፣ በወታደር ካፖርትና በወፍራም ብርድ ልብስ የበለጠ ሙቀት አገኘሁ። ወዲያውም መልካም እንቅልፍ ተኛሁ።

በነጋታው በጣም የጤንነት ስሜት ተሰማኝ። እንደወትሮዬም ፈገግታ ማሳየት ጀመርኩ። ለጌታ ክብር ይህን ዓይነት ሥቃይ በመቀበልም ደስታ ተሰማኝ። ባለፉት ሌሊቶች የተቀበልኳቸው ጡጫና ጥሬ ዳግመኛ አይጎዳኝም። የተኛሁበትም የአባራ ወለል እንደ ሌላው አባራ አልመሰለኝም። ደሜን ይመጥጡ የነበሩት ቁንጫዎችና ተባዮች ከሌሎቹ ተለይተው አልጎዱኝም። በዚህ ዓይነት ሥቃይ የወንጌል መስካሪ በመሆኔ በጣም ደስ አለኝ። ከአቶ ሰለሞንም ጋር ሦስት ቀን ለመቆየት ችያለሁ።

ካፖርቱን ሰጥቶኝ የሄደው ውቤ የተባለ ወታደር እንደገና ሊረዳኝ ተመልሶ መጣ። እንዴት ጭካኔ የተሞላበት ድርጊት እንደ ተፈጸመብኝ አይቶ ስለነበር ወደ ሦስት የመንግሥት ቢሮዎች ማመልከቻዎቹን ጽፎልኛል። የካርቦን ግልባጫን ስእኔ ከተወልኝ ጋር በጠቅላላ ለድስት ገጽ ወረቀት ጽፎአል ማለት ነው። ማመልከቻዎቹን ራሴ እንዳቀርብ አምጥቶ ከሰጠኝ በኋላ፣ አንዳንድ ንደኞቹን ለማን መስጠት እንደሚገባኝ እንዲጠቁሙኝና እንዲረዱኝ አሳሰባቸው። ማመልከቻዎቹን ባቀረብኩኝ ጊዜም ከእያንዳንዱ ቢሮ ስለመቀበላቸው ደረሰኝ ሰጥተውኛል።

የውጪ አገር ሚስቶናውያን ወደ ጎፋ ተመለሱ

በዚያን ጊዜ ሚስተር ዶናልድ ግሬይ፣ ሚስተር ቢል ካርተርና ሚስተር ዲክ ማክሊላን የሚባሉ ሚስቶናውያን በባኮ የኤስ አይ ኤም ጣቢያ ለመክፈት ሲሄዱ በጎፋ በኩል ያልፉ ነበር። ሚስተር ግሬይ ወደ ተወሰኑ የመንግሥት ቢሮዎች ማመልከቻዎቹን ለማቅረብ ስሄድ አብረውኝ ሂደዋል። ለጊዜው ግን በማመልከቻዎቹ በኩል ያደረግነው ጥረት ስኬታማ አልሆነልንም ነበር።

ከትንሽ ጊዜ በኋላ በባኮ ከሚስተር ግሬይና ባለቤታቸው ጋር አጭር ቆይታ አድርገዋል። ያኔ የመንግሥት ቢሮዎች በሙሉ በባኮ የነበሩ ሲሆን፣ ሚስተር ዲክ ማክሊን ቤቶችን በመገንባት እንዲስተር ግሬይን ደረዳቸው ነበር። ቆየት ብለው ወደ ጄንካ ከተማ ተዛውረዋል። የመንግሥት ቢሮዎች ለሚሰዩት ጣቢያ ቅርብ ነበሩና በምንደረባት ጊዜ በቅርብ እየተከታተሉንና ሰበብ እየፈለጉ ያሥሩን ነበር። በአንድ ወቅት በባኮ እሥር ቤት ታሥረን በነበረ ጊዜ ሚስተር ማክሊን መዋተው አስፈትተውናል። የመንግሥት ባለሥልጣናቸውም ከሚሰዩናውያን ጋር ግንኙነት እንዳለን ሲረዱ በእስር ቤት ሊያቆዩን አልፈለጉም። ነገር ግን ስብከታችንን ለማደናቀፍ የሚቻላቸውን ከማድረግ አልተቆጠቡም ነበር።

እኔ ግን በሥራዬ ወደ ፊት እገሰግስ ነበር። በቡልቄ ፖሊስ ጣቢያ በነበርኩት ጊዜ አየለ የሚባል ሰው ወደ እኔ መዋቶ፤ «እነዚህ የውጫ ዜጎች የሚረዱህ ለምንድን ነው? ምን እንዲያደርጉልህ ነው የምትፈልገው? አስቀድሞ የደበደቡህን ሰዎች በእነርሱ ልታስደበድብ ነው? እነርሱስ እዚህ ምን ይሠራሉ?» ብሎ ጠየቀልኝ።

እኔም፣ «እኔን ለመረዳት አልመጡም፤ ነገር ግን ወደ ባኮ እየሄዱ ናቸው። እንዲያውም ከማናቸውም ጋር ከዚህ ቀደም አልተገናኘሁም» አልኩት። «እዚህ የቆዩበት ምክንያት መንገድ የሚመራቸውንና ዕቃ የሚሸከምላቸውን ሰው ፈልገው ነው» ብዬ አረጋገጥኩለት።

ሚሰዩናውያኑ በከተማ አርፈው በነበሩበት ወቅት እኔም እዚያው ታሥራ ነበር። ያኔ ሚስተር ማክሊን ገና ያላገባ ወጣት ነበር። እርሱም በእስር ቤት መዋቶ የጎበኘኝ ሲሆን፣ በዱላ የተደበደብኩበትን አካሉን በሙሉ እየደባበስ አይቶኛል፣ ምግብም ሰዋቶኝ ተመልሷል።

በመጨረሻም ሦስቱም መንገድ የሚመራቸውንና ዕቃቸውን የሚሸከሙላቸውን ሰዎች አግኝተው ወደ ባኮ አምርተዋል። ለተወሰነ ጊዜ ማናቸውንም አላየሁም፤ አልተገናኘሁምም። በደቡባዊ ጎፋ በድንገት የተገናኘሁአቸው ወንጌልን የመስከርኩላቸው የአሪ ሕዝብ ናቸው። ሚሰዩናውያኑ ከቡልቄ ከተማ እንደ ወጡ ማንም የሚረዳኝ አልነበረም።

በዚህ ፖሊስ ጣቢያ እሥራ ዘጠኝ ቀን አቆይተውኝ ወደ ቀድሞው ፖሊስ ጣቢያ መለስኝ። ባለሥልጣናቸውም የደረሰብኝን በደል ሁሉ ሳያውቁ ነው ያደረሱብኝ ብለህ ፈርም ብለው አስገደዱኝ። ይህን

የሚያደርጉት ላደረሱብኝ በደል እንዳልከሳቸው አስቀድመው ዘዴ መፍጠራቸው ነበርና አልፈርምም አልኳቸው።

የአውራጃው ጸሐፊ ያን ሁሉ ችግር ያነሳላቸውን ታሥሮ ወህኒ ቤት መግባቱን ሰማሁ። እርሱ ብዙ የሚገባቡ ንደኞች ስላሉት በግሌ ከስጤው ምንም እንደማላደርገው አውቅ ነበር።

አንድ ቀን ሁለት ሽማግሌዎች ልኮ፣ «እንታረቅ» አለኝ።

«ምን ላድርግ?» ብዬ ራሴን ጠየቅኩኝ። እንዴት ከእርሱ ጋር ለመታረቅና ሰላም ለመፍጠር እችላለሁ። ደብድቦኛል። በእርግጥ ከልዜ ይቅርታ አድርገላለሁ?» ነገር ግን ወንጌላዊ እንደ መሆኔ ከእርሱ የካሳ ገንዘብ ተቀብዬ መታረቅ ስሕተት እንደሆነ አስተዋልኩ። ስለዚህ ከእርሱ ጋር አልታረቅም ለማለት አልቻልኩም።

ግራ ተጋባሁ። ለሽማግሌዎቹ ምን ብዬ እንደምመልሰላቸው አላውቅኩም ነበር። በእኛ አገር አንድ አባባል አለ፣ «አዞ በውኃ ውስጥ ተቀምጦ ጆሮውን ያዋመለምላል» ይባላል። ይህም ማለት አዞው ውኃውን እያንበጫረቀና የማይጎዳ እየመሰለ በውስጡ ታዋቂ ቋንቋ ግን አዞው ሊበላህ ነው እንደ ማለት ይቆጠራል። ይህ ከጥቂት ሳምንታት በፊት ያጠቃኝ «አዞ» አሁንም ሊያጠቃኝ ይሆን?

ሌላው ችግር ደግሞ ማመልከቻ ጽፎልኝ የነበረው ሰውዬም ወደ ሌላ ስፍራ ተዛውሯል። ያንን ማመልከቻ በመስጠት የረዱኝ ሚሰዩናውያንም ከዚያ ለቅቀው ሄደዋል። ፈቃድ ተቀብዬ ማመልከቻዬን ምን እንዳደረጉ ለመጠየቅ ወደየቢሮዎቹ ሄድኩኝ። የሰጡኝን ደረሰኝ ባሳያቸውም እንኳን፣ ማመልከቻዬን ወዴት እንዳደረሱት አያውቁም። «ለጊዜው የት እንዳስቀመጥነው አጣን» የሚል መልስ ሰጡኝ። ያ ማለት ምን ማለታቸው እንደሆነ ገብቶኛል። ከደበቁበት ቦታ ሊያስገኝ የሚችለው ጉቦ ብቻ ነው። እኔም፣ «እባካቸው ይሄ ሰው ጠላት የሆነብኝ ሊገድለኝ እየሞከረ ነው። ነገር ግን ወንጀለኛ አለመሆኔን ለመግለጽ መብት አለኝ ። ቢያንስ ይህ መብት እንዳለኝ አሳስባለሁ።» አልኳቸው።

«አሁን ምን ማድረግ አለብኝ?» ብዬ ራሴን ጠየቅኩኝ። በጣም ተጨነቅኩና ተረበሽኩ። ምን ማድረግ እንደነበረብኝ አላውቅም። ማንም ሊረዳኝ የሚፈልግ አልነበረም። እኔም የሚረዳኝ ሰው ባለመኖሩ ትንሽ ጊዜ ልቆይና እስቲ የሚሆነውን ልይ ብዬ ወሰንኩኝ። ወደ እኔ ተልከው ለመጡት ሽማግሌዎች መልስ መስጠትም ይኖርብኛል። ስለዚህ

መልስ ከመስጠቱ በፊት ላስብበት እስቲ የአንድ ሳምንት ጊዜ ስጡኝ አልኳቸው።

ሽማግሌዎቹም፣ «ከስምንት ቀን በኋላ እንመለሳለን» ብለው ወደመጡበት ተመለሱ።

አሁን ለሽማግሌዎቹ ጥያቄ ከመስማማት በስተቀር ሌላ ምርጫ የሌለኝ ይመስለኛል። ይህ የታሰረው የአውራጃው አስተዳደር ጸሐፊ ብዙ ወዳጆች እንዳሉት አውቃለሁ። ያለ ሌላ ድጋፍ ከእነርሱ ጋር መጣላት አልቻልኩም። «እሺ ይሁን፣ ከዚህ ከደበደበኝ ሰው ጋር እታረቃለሁ። ቀን ቅጠሩና ተጨባብጠን እንስማማለን» አልኳቸው።

ይህም ማለት ዳግመኛ ምንም ክስ አልመሠረትበትም ማለት ነው።

የቀጠሮአችን ቀን ከመድረሱ በፊት ያ ሳለሥልጣን አውልቆ የቀደደብኝን ኮቴን አንድ ሰው ይዞ ሲመጣ፣ ሌላኛው ደግሞ በግርግሩ ወቅት የተወሰደብኝን ቀበቶዬን ያለ ዘለበት ይዞ መጣ። ያ ሁሉ ለእኔ ምሥጢር ነበር። ምን ይካሄድ እንደነበር ሊገባኝ አልቻለኩም። ከጀርባዬ እየቀደዱ አውልቀው የወሰዱብኝን ሽሚዜን ግን አልመለሱልኝም።

የሚያስደንቀው ነገር ቢኖር ለካስ ለደረሰብኝ ድብደባና በደል ፍርድ ቤት ሕጋዊ እርምጃ እየወሰደበት ስለነበር ፀጉሩ ተላጭቶ ወደ ትልቁ ወህኒ እንዲገባ ተደርጓል። ሌላው ደግሞ ለዚያ ብጥብጥና ሁከት ምክንያት እኔ ስለሆንኩኝ ከጎፋ በግዳጅ ወደ ቁጫ እንድመለስ ወስኖብኛል።

ይህን የተፈረደብኝን ፍርድ በሰማሁ ጊዜ፣ «ፍርድ ቤት የወሰነብኝ ውሳኔ የባሰ አስከፊ ነው» ብዬ ገመትኩ።

ለራሴም ብቻ አይደለም፣ «ለምን ከዚህ ወጥቼ ሌላ ቦታ እንድሄድ እገደዳለሁ?» በማለት የፍርድ ቤቱን ውሳኔ በመቃወም አመለክትኩ።

ዳኛውም ማመልከቻዬን ተቀብሎና ለሚቀጥለው ዓርብ ቀጠሩኝ። ያንን ዓርብ መጠበቅ የሞት ቀጠሮ የምጠብቅ መስሎ ታየኝ። በቀጠሮው ቀን ቀርቤ ምን እንደምናገር አላውቅም ነበር።

በተአምር መፈታት

በ1942 ዓ.ም አካባቢ በብዕር መፈረም የማይቻሉ ሰዎች በአውራጣታቸው ላይ ቀለም ተቀብቶ በወረቀት ላይ እንዲፈረሙ ይደረግ ነበር። በቀጠሮአችን ቀን ዓርብ ዳኛው ዳግመኛ በጎፋ እንዳልሰብክ በጣቴ የሚያስፈርሙኝ ወይም በብዕር የሚያስፈርሙኝ መስሎኝ ነበር። ያን ማድረግ በፍጹም የማይታሰብ ነው። እግዚአብሔር ሊገድለኝ ከፈለገ፣ ያ ሌላ ጉዳይ ነው። ሞቼም ሰዎች ሬሳዬን ወደ ቁጫ ተሸክመው በመውሰድ የሚቀብሩኝ ከሆነ መልካም ነው። ግን እንዴት እግዚአብሔር አድርግ ያለኝን ለመሰረዝ በፊርማዬ አረጋግጣለሁ? በማለት እንዲህ ብዬም ጸለዬት።

«ጌታ ሆይ፣ የሚሉኝን እንደማላደርግ ታውቃለህ። ይህ ዓርብ እንዳይመጣ አድርግ። የቀጠሮው ቀን እንደ አንድ ዓመት ይርዘም። ለአንድ ዓመት ያህል በእስር ቤት መክረም ለእኔ ምንም አይደለም። እኔ በወረቀታቸው ላይ በምንም ዓይነት መፈረም አልፈልግም» አልኩኝና ጸለዬት።

በዚያ ሳምንት ውስጥ የመጣብኝ ትእዛዝና የተከናወነ ነገር አልነበረም። በመጨረሻም ያ ዓርብ ደረሰ። እኔ ግን በፍጹም ደስተኛ አልነበርኩም። እግዚአብሔር ለምን አንድ ነገር አላደረገም? ወደ ወህኒ ብገባ ምንም አይደለም። የደረሰብኝንም ድብደባ በዝምታ ችዬ ተቀብያለሁ። የማልቀበለው ነገር ቢኖር በፈቃደኝነት ከጎፋ ወደ ቁጫ እመለሳለሁ ብዬ መፈረምን ነው። እነርሱ ራሳቸው ቢያስገድዱኝና እንድወጣ ቢያዘኑኝ ያ ሌላ ጉዳይ ነው። የሚፈልጉት ግን በፍቃዬ ተስማምቼ እንደፈረምኩ ሊያደርጉ ነው።

ስለዚህም በዚያ ዓርብ ጠዋት በሰፊው የወህኒ ቤቱ ከፍል አዝኜ በአግዳሚ ወንበር ላይ ተቀምጬ ነበር። ከፍርድ ቤት በማንኛውም ጊዜ መልእክተኛ መጥቶ ስሜን ይጠራል እያልኩኝ እጠብቅ ነበር። ምን እንደምናገርም አላውቅም ነበር።

ወዲያውም ጀምቦሩ የሚባል ወታደር እየተጣደፈ መጥቶ፣ «መሐሪ፣ መሐሪ፣ የማቴዎስ አባት! ፈጥነህ ውጣ እየተፈለግክ ነው። ተጠርተሃል ሲለኝ፣ «ማን ነው የፈለገኝ» ብዬ በመገረም ጠየቅኩት። ብዙ ሰው የሚጠሩኝ ሰው እንዳልሆንኩ አውቃለሁ። ወታደሩም ኮሎኔል ይጠሩሃል አለኝ።

«ለምንድን ነው የሚጠሩኝ? ምን ይፈልጋሉ?» ብዬ ወታደሩን ጠየቅኩት።

«ሂድና ተገናኛቸው። እኔ ምን አውቃለሁ?» አለኝ።

እኔም ወደ ኮሎኔል ቢሮ ገባሁና በሰሜ ጠፋኝ።

እኔም፣ «አቤት ጌታዬ» ብዬ መለስኩኝ።

«ልብስህን ይዘህ ሂድ» ብለው አዘዙኝ። እኔ ሕልም የማይ ነበር የመሰለኝ።

«ጌታዬ፣ የት እንድሄድ ይፈልጋሉ?» አልኩቸው።

«ውጣ! ወደ ቤት ሂድ!» አሉና ጮኹብኝ።

«ወደ የትኛው ቤት ልሂድ ጌታዬ?» አልኩቸው።

«ምን ማለትህ ነው? ወደ ራስህ ቤት ነዋ! ቤት የለህም እንዴ?» አሉኝ።

«አይሆንም፣ ጌታዬ» አልኩቸው።

«አውነትህን ነው? የምትሄድበት ቦታ የለህም?» አሉኝ።

ውይይታችን እውነት መሆኑን አላመንኩም ነበር። ፀጉራ ተላጭቷል፣ የለበስኩትም ቁራጭ ጨርቅ ነው። ለአያሌ ወራት በዚህ በትልቁ ወሀኒ ታሥራ ቆይቻለሁ። ጎፋን ለቅቄ ዳግም ላለመመለስ ወደ ቁጫ እንድመለስ ያስፈርሙኛል ብዬ እጠብቅ ነበር። ኮሎኔል ፊት ለፊቴ በእርግጥ ተቀምጠው ነው ያሉት። ልብስህን ወደ ቤትህ ይዘህ ሂድ የሚሉኝ እውነት ነው? ይህ ሕልም ነው። እውነት ሊሆን አይችልም።

«ቤት የለህም? ለምን ወደ ራስህ ቤት አትሄድም?» ብለው ደግመው ጠየቁኝ ኮሎኔል።

«የማን ቤት?» ብዬ እንደገና ጠየቅኩቸው።

«የራስህ ቤት» አሉኝ።

«እኔ ቤት የለኝም» አልኩቸው። ወዲያው የምንነጋገረው በሕልም አለመሆኑን አስተዋልኩኝ። ወዲያው በር ተከፈተና ሰሜ በላዩ የተጻፈበት ልብሴ በጠረጴዛ ላይ ከፊቴ ተቀመጠልኝ።

«እሺ» አልኩና በትልቁ መዝገብ ላይ ፈረምኩኝ። ልብሶቼንም አንሥቼ ዝቅ ብዬ እጅ ከነሣሁአቸው በኋላ የኮሎኔሉን እጅ ጨብጬ ከበሩ ወጣሁና መንገዴን ቀጠልኩኝ።

ማንም ጥያቄ ያነሣብኝ አልነበረም። ያላዘነኝ ነገር ቢኖር የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርቶችን አዘጋጅቼ እስረኞችን አስተምርበት የነበረ ማስታወሻዬን በትልቁ ወሀኒ ቤት ጥዩ መሄዴ ነበር። በራሴ ኃላፊነት ዳግመኛ ወደ ወሀኒ ቤት ለመመለስና ለመፈለግ አልደፈርኩምና ትቼ ሄድኩኝ።

አሁን ወደፈለግኩበት ለመዘዋወር ሙሉ ነጻነት አገኘሁ። መስበኬንና ማስተማራንም ጀመርኩ። ነገር ግን በደረቴ ውስጥ

የሚሰማኝ ሕመም እየባሰብኝ ሄደ። በፍጥነት ወደ ሐኪም ቤት ሄጄ መታየት እንደሚገባኝም ተረዳሁ።

በዚህን ጊዜ አምቦ በሚባለው ቦታ የጥምቀት ሥነ ሥርዓት የሚካሄድበት ዕቅድ ነበረን። የተጠመቁት ሰዎች ሁሉም ስለ እምነታቸውና ባህርያቸው በሽማግሌዎች ተጠይቀዋል። ከጥምቀቱ ሥነ ሥርዓት በኋላ ቄሶች መጥተው ለማጥመቅ ፍቃድ የላቸውም ብለውም ከሰውናል። ስለ ጥምቀት በምንጠየቅበት ቦታ ሁሉ መልሳችን፣ «አስተምረን እናጠምቅ ዘንድ ጌታ ኢየሱስ ተናግሮናል፤ በስሙና በሥልጣኑም እናጠምቅ ዘንድ የእርሱ ትእዛዝ አለን» የሚል ነበር።

ወንጌላውያን ጥምቀትን ስለሚያካሂዱ በተደጋጋሚ ይጠየቁና ይታሰሩ ነበር። በእርግጥ ስለተቃወሙ ማድረግ የምንችለው ትንሹን ነው።